

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา
ในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39

จิราวรรณ อินเกิด

การศึกษาค้นคว้าอิสระ เสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มิถุนายน 2564
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

อาจารย์ที่ปรึกษาและหัวหน้าภาควิชาบริหารและพัฒนาการศึกษา ได้พิจารณาการศึกษา
ค้นคว้าอิสระ เรื่อง “ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียน
มัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39”
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการ
บริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยนเรศวร

(ศาสตราจารย์ ดร.วิทยา จันทรศิลา)

อาจารย์ที่ปรึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนุชา กอนพวง)

รักษาราชการแทน หัวหน้าภาควิชาบริหารและพัฒนาการศึกษา

มิถุนายน 2564

ประกาศคุณูปการ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ที่ปรึกษา ศาสตราจารย์ ดร.วิทยา จันทศิริลา เป็นอย่างสูงในความเมตตากรุณาที่ได้ให้คำปรึกษา ให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข ข้อบกพร่องต่าง ๆ ตลอดจนให้การสนับสนุนและช่วยเหลือผู้วิจัยมาโดยตลอด จนการวิจัยครั้งนี้ เสร็จสมบูรณ์ได้ ผู้วิจัย ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

กราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ธีรศักดิ์ อุปไมยอริชัย หัวหน้าภาควิชาบริหาร และพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ รองศาสตราจารย์ ดร.จิตติมา วรณศรี อาจารย์ภาควิชา บริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ดร.ศราวุธ คำแก้ว รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 และ ดร.กนกดาว เดชก้อง รองผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนเฉลิมขวัญสตรี อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ที่ให้ความ อนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือจนทำให้การวิจัยครั้งนี้มีความสมบูรณ์และทรงคุณค่า

ขอบพระคุณ ดร.สิทธิพร เซาว์นชัย ที่มอบความรักความเมตตาและความเสียสละชี้แนะ แนวทางการวิจัยครั้งนี้ ด้วยจิตวิญญาณของความเป็นครูอย่างแท้จริง

ขอบคุณ คณะผู้บริหารและครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ อำนวยความสะดวกในการเก็บ ข้อมูลการวิจัยและให้ความร่วมมืออย่างดียิ่งในการตอบแบบสอบถาม เป็นไปด้วยความเรียบร้อย สมบูรณ์

ขอบคุณเพื่อนสาขาบริหารการศึกษา รุ่น 31 ทุกคนที่คอยช่วยเหลือและสนับสนุน จนการศึกษาครั้งนี้สำเร็จสิ้น และขอกราบขอบพระคุณผู้ที่ช่วยเหลือและสนับสนุน ที่มีได้เอ่ยนามทุกท่าน ทุกองค์กร ทุกหน่วยงาน

เหนือสิ่งอื่นใดขอกราบขอบคุณบิดา มารดาของผู้วิจัยที่ให้คำชี้แนะ ให้กำลังใจ และ ให้การสนับสนุนในทุกๆ ด้านอย่างดีที่สุดเสมอมา คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากการวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบและอุทิศแด่ผู้มีพระคุณทุกๆ ท่าน

จิราวรรณ อินเกิด

ชื่อเรื่อง	ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39
ผู้วิจัย	จิราวรรณ อินเกิด
ประธานที่ปรึกษา	ศาสตราจารย์ ดร.วิทยา จันทศิริลา
ประเภทสารนิพนธ์	การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2563
คำสำคัญ	ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์, ผู้บริหารสถานศึกษา

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 2) เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จำแนกตามประสบการณ์การทำงานและขนาดของสถานศึกษากลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จำนวน 306 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 pp. 607-610) และเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วนของครูในแต่ละสถานศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า มี 5 ระดับ ผลการหาค่า IOC คือ 0.67 ทุกข้อและมีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way ANOVA) และทดสอบความแตกต่างระหว่างคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's method)

ผลการวิจัย พบว่า

1. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน

2. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนคติของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39

2.1 ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนคติของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.2 ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนคติของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า ในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาภาพรวม ด้านภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนคติของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางขึ้นไป สูงกว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

Title CREATIVE LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS
ACCORDING TO THE PERSPECTIVE OF SECONDARY
SCHOOL TEACHERS IN PHITSANULOK UNDER THE OFFICE
OF THE SECONDARY EDUCATION SERVICE AREA 39

Author Jirawan Inkerd

Advisor Professor Vithaya Jansila, Ph.D.

Academic Paper Independent Study M.Ed. in Educational Administration,
Naresuan University, 2020

Keywords Creative leadership, School Administrators

ABSTRACT

The objectives of this research were to 1) study the Creative leadership of school administrators according to the perspective of secondary school teachers in Phitsanulok under the office of the secondary education service area 39. 2) Compare the creative leadership of school administrators according to the perspective of secondary school teachers in Phitsanulok under the office of the secondary education service area 39 classified by of the work experience and school size of school teachers. The sample consisted of 306 teachers in Phitsanulok under the secondary education service area 39. The samples size was using Krejcie & Morgan's table and acquired by stratified random sampling method based on proportion in each school. The research instrument was the questionnaires. The instrument used for collecting data was rating scale comprising of 5 levels. The quality of the tool from IOC finding was 0.67 and confidence is at 0.95 The data was analyzed by means, standard deviation, t-test (independent samples) and one-way ANOVA. And tested the differences between groups by Scheffe's method.

The result was as follows:

1. The Creative leadership of school administrators according to the perspective of secondary school teachers in Phitsanulok under the office of the secondary education service area 39 were all at high level.

2. The comparison of creative leadership of school administrators according to the perspective of secondary school teachers in Phitsanulok under the office of the secondary education service area 39.

2.1 The comparison of creative leadership of school administrators according to the perspective of secondary school teachers in Phitsanulok under the office of the secondary education service area 39 classified by of the work experience revealed that all aspect were not different.

2.2 The comparison of creative leadership of school administrators according to the perspective of secondary school teachers in Phitsanulok under the office of the secondary education service area 39 classified by of the school size revealed that all aspects were difference statistically significant difference at .05 level. When considering the total. Innovative leadership of the school administrators. According to the view of the high school the medium-school. Higher than small schools. Significantly at level .05

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ.....	1
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
	ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	3
	ขอบเขตของการวิจัย.....	3
	นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
	สมมติฐานของการวิจัย.....	7
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
	การบริหารสถานศึกษา.....	8
	ภาวะผู้นำ.....	11
	ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์.....	13
	นโยบายการบริหารการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39.....	33
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	35
	กรอบแนวคิดการวิจัย.....	39
3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	40
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	40
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	41
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	43
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	43

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิจัย.....	45
ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	46
ตอนที่ 2 ผลการศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39.....	47
ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบการศึกษภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร สถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัด พิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ขนาดของสถานศึกษา.....	54
5 บทสรุป.....	76
สรุปผลการวิจัย.....	77
อภิปรายผลการวิจัย.....	82
ข้อเสนอแนะ.....	85
บรรณานุกรม.....	87
ภาคผนวก.....	90
ประวัติผู้วิจัย.....	100

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 ตารางสังเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์.....	32
2 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของคณะครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัด พิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39.....	41
3 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประสบการณ์ ในการทำงาน และขนาดสถานศึกษา.....	46
4 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาพรวมของภาวะผู้นำ เชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39....	47
5 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาพรวมของภาวะผู้นำ เชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ด้านกรมีความยืดหยุ่นและปรับตัว.....	48
6 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาพรวมของภาวะผู้นำเชิง สร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ด้านกรมีความคิดสร้างสรรค์.....	49
7 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาพรวมของภาวะผู้นำเชิง สร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ด้านจินตนาการ.....	50
8 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาพรวมของภาวะผู้นำเชิง สร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ด้านความเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง.....	51

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
9	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาพรวมของภาวะผู้นำ เชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ด้านการมีวิสัยทัศน์.....	52
10	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาพรวมของภาวะผู้นำ เชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล.....	53
11	แสดงผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 39 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน.....	54
12	แสดงผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต 39 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว.....	55
13	แสดงผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต 39 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์.....	57
14	แสดงผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียน มัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 39 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ด้านจินตนาการ.....	59

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
15 แสดงผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 39 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ด้านความเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง.....	60
16 แสดงผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 39 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ด้านการมีวิสัยทัศน์.....	62
17 แสดงผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 39 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล.....	64
18 แสดงผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา.....	66
19 แสดงผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว.....	67
20 แสดงผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์.....	68

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
21 แสดงผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตาม ทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ด้านจินตนาการ.....	70
22 แสดงผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตาม ทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ด้านความเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง.....	71
23 แสดงผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตาม ทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ด้านการมีวิสัยทัศน์.....	72
24 แสดงผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตาม ทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 39 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล.....	74

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
1 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย.....	39

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าทัดเทียมอารยประเทศได้นั้น หลักสำคัญก็คือการศึกษา เพราะการศึกษาสร้างคน คนสร้างชาติ เราจำเป็นต้องยกระดับประชากรของเราให้ได้มาตรฐานสากล สิ่งแรกที่รีบเร่งพัฒนาคนรุ่นใหม่ คือ ศักยภาพที่เป็นสากล (Global Competency) ในการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) ได้น้อมนำและประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาอย่างมีส่วนร่วม การพัฒนาที่ยืดหลักสมดุล ยั่งยืน การพัฒนาคนหรือทุนมนุษย์ให้เข้มแข็งพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 และต่อการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต การศึกษาต้องเดินหน้าสู่การสร้าง การพัฒนาเตรียมความพร้อมให้สอดคล้องกับสังคมโลก โดยเฉพาะสังคมโลกในศตวรรษที่ 21 อันเป็นผลมาจากการปฏิวัติด้านดิจิทัล (Digital Revolution) และความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ที่ทำให้โลกทั้งโลก เชื่อมโยงและสื่อสารกันได้อย่างรวดเร็ว จำเป็นต้องสร้างพัฒนาคนให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีความสามารถ มีทักษะ ความถนัด ความชำนาญพร้อมจะขับเคลื่อนและยกระดับการพัฒนาประเทศสู่การเป็นประเทศในระดับที่สูงขึ้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องเป็นพลังขับเคลื่อนที่สำคัญในการสร้างความได้เปรียบในเชิงแข่งขันทางการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการสถานศึกษาไปสู่ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ อย่างสร้างสรรค์ ซึ่งไม่เพียงส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนเท่านั้น แต่ยังต้องมีส่วนกระตุ้นให้เกิดการสร้างนวัตกรรมองค์ความรู้ใหม่ระหว่างครูและบุคลากรทางการศึกษาด้วย

ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นหัวใจสำคัญ ในการพัฒนาปรับปรุงสถานศึกษา มีบทบาทและ อิทธิพลต่อการดำเนินงาน ที่จะนำพาสถานศึกษาไปสู่ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ให้ผู้เรียน ได้รับการพัฒนาศักยภาพสูงสุด (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา, 2543, น.82 - 84) กล่าวว่าการบริหารจะต้องเป็นผู้มีความรู้ และเป็นผู้นำด้านวิชาการ มีความรู้ มีทักษะ มีประสบการณ์ ด้านการบริหารงาน มีวิสัยทัศน์ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความรับผิดชอบ ใช้นวัตกรรมทางการบริหารได้ ฯลฯ ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา ด้านมาตรฐานการปฏิบัติตนของผู้บริหารสถานศึกษา ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการปฏิบัติงานอย่าง สร้างสรรค์ ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยได้กำหนดให้ผู้บริหารสถานศึกษา ร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงาน

อื่น อย่างสร้างสรรค์ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ จึงควรเป็นโมเดลของการพัฒนาเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งในการศึกษา การพัฒนาผู้นำในอนาคตให้มีความริเริ่มสร้างสรรค์ (initiative) โดยเน้นในด้านการเป็นผู้ริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ ส่งเสริมความคิดนอกกรอบ (Think out of the box) อย่างสร้างสรรค์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 รับผิดชอบการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา มีแนวคิดและหลักการบริหารงาน โดยมุ่งส่งเสริมให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 และสถานศึกษาในสังกัดเป็นองค์กร ที่มีความเข้มแข็งในการบริหารและจัดการศึกษา เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้บริหารสถานศึกษา มีความเป็นเลิศส่วนบุคคล คิดเชิงกลยุทธ์และนวัตกรรม มีภาวะผู้นำทางวิชาการ มีสำนึกความรับผิดชอบต่อ (Accountability) และการบริหารแบบร่วมมือ และสถานศึกษา มีความเป็นอิสระในการบริหารงาน และจัดการเรียนรู้ ร่วมมือกับชุมชน ภาคเอกชน และผู้เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาระดับพื้นที่ จัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนเพื่อการเรียนรู้ใน ทุกมิติ เป็นโรงเรียนนวัตกรรม (รายงานผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2562 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39, 2562, น. 4)

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ จึงเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ มีความสำคัญต่อการพัฒนาตนเองและองค์กร ซึ่งองค์กรมีความต้องการภาวะผู้นำของผู้บริหารที่มีความเข้มแข็ง ตั้งใจที่จะแก้ปัญหาอย่างกล้าหาญอดทน สามารถสร้างความมั่นใจให้เกิดขึ้นในองค์กร พัฒนาองค์กรทำให้การทำงานเดินไปสู่ทิศทางที่ดีขึ้น เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนา ปรับปรุงโรงเรียนเป็นผู้ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด โดยการสร้างแรงบันดาลใจ และจูงใจส่งเสริมและแนะนำ กระบวนการใหม่ ๆ ภายในองค์กรเพื่อที่จะทำให้นักลากรสามารถคิดนอกกรอบกล้าคิดกล้า ตัดสินใจมีความคิดสร้างสรรค์หาแนวทางใหม่ ๆ ในการบริหารและการสื่อสารภายในองค์กร มีความสามารถในการปรับตัวและกระบวนการทำงานต่าง ๆ ในองค์กรให้มีความง่ายคล่องตัว และยืดหยุ่นเข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ดีมากขึ้น

จากความสำคัญดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่าภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ของผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการสถานศึกษา ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 เพื่อทราบข้อมูลการมีภาวะผู้นำ

เชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา อันเป็นประโยชน์ต่อแนวทางการพัฒนาการมีภาวะผู้นำ
เชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อส่งผลให้สถานศึกษาเป็นสถานศึกษาที่มีคุณภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียน
มัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู
โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39
จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. ผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นข้อมูลสารสนเทศสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 นำไปวางแผนพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้มีภาวะผู้นำ
เชิงสร้างสรรค์
2. เป็นข้อมูลสารสนเทศให้ผู้บริหารสถานศึกษา ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาตนเองให้มี
ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยที่มุ่งศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร
สถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ใน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว ด้านการมี
ความคิดสร้างสรรค์ ด้านจินตนาการ ด้านความเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ด้านการมีวิสัยทัศน์
และด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ครูจำนวน 1,413 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัด
พิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จำนวน 306 คน กำหนดขนาด
กลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเทียบหาขนาดของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970,

pp. 607 - 610) และเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วนของผู้บริหารและครูในแต่ละสถานศึกษา โดยใช้ขนาดของสถานศึกษาเป็นชั้นในการแบ่งกลุ่มตัวอย่าง ครูจำนวน 306 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่

3.1.1 ประสบการณ์การทำงาน จำแนกเป็น

- 1) น้อยกว่า 5 ปี
- 2) 5-10 ปี
- 3) มากกว่า 10 ปี

3.1.2 ขนาดของสถานศึกษา จำแนกเป็น

- 1) ขนาดเล็ก
- 2) ขนาดกลางขึ้นไป

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ประกอบด้วย 6 ด้านดังนี้

3.2.1 ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว

3.2.2 ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์

3.2.3 ด้านมีจินตนาการ

3.2.4 ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลง

3.2.5 ด้านการมีวิสัยทัศน์

3.2.6 ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล

นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการวิจัยครั้งนี้ มีนิยามศัพท์เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย ดังนี้

1. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง พฤติกรรมในการแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ที่ตอบสนองความต้องการของบุคลากรเป็นอันดับแรก ในด้านความคิด ความสนใจ ความต้องการ หรือพฤติกรรมของบุคคล หรือกลุ่มบุคคลในองค์การให้หันไปในทิศทางเดียวกันอย่างมีศิลปะ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เป็นลักษณะหรือพฤติกรรมในการนำผู้อื่น (Lead) ประสานงานผู้อื่น (Connecting) ด้วยการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว การมีความคิดสร้างสรรค์ จินตนาการ ผู้นำ

การเปลี่ยนแปลง การมีวิสัยทัศน์ การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล โดยกระบวนการใหม่ ๆ เพื่อนำไปสู่การสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ เพื่อพัฒนาสถานศึกษา ให้มีคุณภาพ ใน 6 ด้าน ดังนี้

1.1 ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว (Flexibility) หมายถึง การมีความยืดหยุ่นและปรับตัว เป็นความสามารถของผู้บริหารในการแสดงออกในการปรับสภาพของความคิด ตามสถานการณ์ต่าง ๆ ความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ที่แตกต่างเพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง และปรับเพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร สามารถคิดหาคำตอบได้อย่างอิสระ ไม่หวั่นไหวกับสิ่งรอบข้าง สร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงานด้วยการบูรณาการวิธีการทำงาน อย่างหลากหลาย มีความตื่นตัว กระฉับกระเฉง และคล่องแคล่วในการทำงาน

1.2 ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ (Creative Thinking) หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการคิดได้หลายแบบอย่างมีเหตุผล สามารถค้นพบสิ่งแปลกใหม่โดยเชื่อมโยงกับความรู้เดิมและประสบการณ์เดิม จนได้สิ่งแปลกใหม่ออกมาไม่ซ้ำแบบใครมีการแสดงออกถึงลักษณะของความคิดใหม่ มีคุณค่า ผลงานจะเกิดในลักษณะสร้างสรรค์เป็นประโยชน์ และสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในการบริหารและส่งเสริมการศึกษา ค้นคว้าของผู้เรียน กระตุ้นครู และบุคลากรให้เกิดความกล้าที่จะริเริ่มสร้างความคิดใหม่ ๆ โดยการระดมพลังสมองหรือวิธีการอื่น อยู่เสมอ อันก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่มีคุณค่าเป็นที่ยอมรับของผู้อื่น และเป็นประโยชน์ ต่อส่วนรวม องค์กรหรือสังคม

1.3 ด้านมีจินตนาการ (Imagination) หมายถึง ความสามารถของผู้บริหาร ในการสร้างความเชื่อ ความศรัทธา ความคาดหวัง จินตนาการเป็นวิสัยทัศน์ร่วมกับ ความคิดเชิงสร้างสรรค์เป็นพฤติกรรมในการแสดงออกถึงกระบวนการสร้าง คิดในสิ่งที่คนอื่นไม่คาดคิด คิดนอกกรอบ คิดสิ่งใหม่ ๆ มีความสามารถในการบูรณาการทักษะ และความรู้เพื่อก่อให้เกิดสิ่งใหม่ ๆ การอยู่ในสภาพแวดล้อมที่สร้างสรรค์และบรรยากาศ ที่จริงใจ ใ้วางใจ ให้โอกาส ให้อภัย จะเอื้ออำนวย สนับสนุนให้เกิดความคิดใหม่ ๆ นำไปสู่ความคิดเชิงสร้างสรรค์ได้ ที่สำคัญต้องมีความเชื่อมั่นว่ามีความเป็นไปได้

1.4 ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Chang Leader) หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหาร สถานศึกษา ในการเปลี่ยนแปลงความพยายามของผู้ร่วมงานให้สูงขึ้นตามระดับ จนสามารถแปลงวิสัยทัศน์ให้เป็นความจริงได้ โดยใช้ความรู้ความสามารถและประสบการณ์ ทำให้ผู้ร่วมงานเกิดความศรัทธา เชื่อมั่น มีทัศนคติยอมรับต่อการเปลี่ยนแปลงในทางบวก พร้อมทั้งจะอุทิศตน เพื่อให้องค์การบรรลุเป้าประสงค์ที่วางไว้

1.5 **ด้านการมีวิสัยทัศน์ (Vision)** หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการมองภาพในอนาคตที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในการกำหนดเป้าหมายขององค์กร สามารถมองเห็นวิธีการปฏิบัติที่มีทิศทางและขอบเขตที่จะนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จ รู้จักแสวงหาวิธีการใหม่ ๆ นำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา มีสติปัญญาในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ มีความคิดไตร่ตรอง สุขุม รอบคอบในการวางแผนงาน การเผยแพร่ปลุกเร้าให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผนงานขององค์กร และการเป็นแบบอย่างที่ดี

1.6 **ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล (Individualized consideration)** หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการปฏิบัติต่อผู้ร่วมงานโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล รับฟังเรื่องราวและความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน มีการมอบหมายงานที่เหมาะสม การให้ขวัญกำลังใจในการทำงาน และเปิดโอกาสให้บุคลากรได้ใช้ความสามารถพิเศษอย่างเต็มที่ สามารถพัฒนาวิธีการต่าง ๆ ที่มีประสิทธิภาพอย่างหลากหลาย ทันกับโลกในยุคปัจจุบันมาใช้ปฏิบัติงานในหน้าที่อย่างเหมาะสม

2. **สถานศึกษา** หมายถึง โรงเรียนรัฐบาลที่จัดการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39

3. **สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39** หมายถึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาที่รับผิดชอบ การจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดพิษณุโลก จำนวน 39 โรงเรียน และในจังหวัดอุตรดิตถ์ จำนวน 18 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 57 โรงเรียน

4. **ผู้บริหารสถานศึกษา** หมายถึง บุคลากรวิชาชีพทางการศึกษาปฏิบัติหน้าที่ในการบริหารสถานศึกษา โดยดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือผู้รักษาราชการแทนผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ผู้รักษาการในปีการศึกษา 2563

5. **ครู** หมายถึง บุคลากรวิชาชีพปฏิบัติหน้าที่หลักทางด้านจัดการเรียนการสอน และการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ในปีการศึกษา 2563

6. **ประสบการณ์ในการทำงาน** หมายถึง ความรู้ความสามารถ ทักษะและเจตคติที่เกิดจากการประกอบอาชีพ จากประสบการณ์ และระยะเวลาการทำงานที่สะท้อนถึงกระบวนการทำงานและการพัฒนาอาชีพการฝึกอาชีพ การแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง จากการดำรงอาชีพ และศึกษาเรียนรู้จากแหล่งความรู้ต่างๆ

7. ขนาดของสถานศึกษา หมายถึง การกำหนดขนาดตามจำนวนนักเรียนซึ่งแบ่งตามเกณฑ์ ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็น 2 ขนาด ดังนี้

7.1 ขนาดเล็ก หมายถึง ขนาดสถานศึกษาที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1 - 500 คน

7.2 ขนาดกลาง หมายถึง ขนาดสถานศึกษาที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 501 - 1,500 คน

สมมติฐานของการวิจัย

1. ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่แตกต่างกัน

2. ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่แตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัย เรื่อง การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีเนื้อหาสาระตามลำดับ ดังนี้

1. การบริหารสถานศึกษา
2. ภาวะผู้นำ
3. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์
4. นโยบายการบริหารสถานศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
6. กรอบแนวคิดการวิจัย

การบริหารสถานศึกษา

ความหมายของผู้บริหารสถานศึกษา

ชาญชัย อาจีนสมาจาร (2542, น. 86) กล่าวว่า iva ผู้บริหาร หมายถึง บุคคลที่มีหน้าที่บริหาร และควบคุมดูแลกิจการ และหมายถึงผู้ดำรงตำแหน่งชั้นสูงองค์การใดองค์การหนึ่งในการบริหาร จะต้องมื่อองค์การหนึ่งทำหน้าที่เป็นหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกว่า ผู้บริหารบุคคลที่กลุ่มหนึ่งจะเป็นผู้บริหารงานที่กระทำในสมาคมหนึ่งหรือในสำนักงานหนึ่งถ้าผู้บริหารใดทำงานให้สำเร็จบรรลุตามเป้าหมายประสพผลสำเร็จในด้านการบริหารสูงสุดเป็นผู้มีทั้งศาสตร์และศิลป์ มีความสามารถในการบริหารได้ทุกสาขาไม่ว่าจะเป็นการธนาคาร การอุตสาหกรรม ธุรกิจ การศึกษา แม้กระทั่งการบริหารบ้านเมือง เขาผู้มีความสามารถนี้ได้รับการขนานนามว่า “ผู้บริหารมืออาชีพ”

คณะกรรมการกฤษฎีกา (2546, น. 1) กล่าวว่า iva ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคคลซึ่งปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาอื่นที่จัดการศึกษาปฐมวัย ขั้นพื้นฐาน และอุดมศึกษาที่ต่ำกว่าปริญญาทั้งของรัฐและเอกชน

รุ่งนภา นุตราวงศ์ (2552, น. 57) กล่าวถึง ผู้บริหารสถานศึกษาว่า จะต้องเป็นผู้นำทางวิชาการและมีความรู้ความเข้าใจเรื่องมาตรฐานและหลักสูตรซึ่งเป็นหัวใจของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อให้สามารถช่วยเหลือให้คำแนะนำ แก่ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ตลอดจน

การตัดสินใจในทิศทางที่ถูกต้อง เพื่อการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีคุณภาพ และเหมาะสมกับบริบทความต้องการของโรงเรียน นอกจากนั้นผู้บริหารโรงเรียนจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจเรื่องระบบตรวจสอบและประกันคุณภาพเป็นข้อมูลในการตัดสินใจและปรับปรุง การจัดการศึกษาเพื่อให้บรรลุผลตามที่คาดหวังไว้ต่อไป

ศรดา ชัยสุวรรณ (2552, น. 5) กล่าวถึง ผู้บริหารสถานศึกษาว่า บุคคลที่เป็นหัวใจของ องค์การสามารถใช้ศาสตร์และศิลป์ในการบริหารจัดการ และการประสานงานระหว่างตนเอง คนในองค์กร และการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรอย่างมีความสุข

สรุปได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคคลที่ทำหน้าที่บริหาร ควบคุม ดูแล รวมถึง ตัดสินใจให้ถูกทิศทางในการปฏิบัติงานในสถานศึกษาให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ อย่าง มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา

กาญจนา บุญสง และคณะ (2545, น. 49 - 53) กล่าวว่า บทบาทที่ผู้บริหารสถานศึกษา ต้องให้ความสำคัญและความสนใจ มีดังนี้

1. บทบาทในการเป็นผู้นำและผู้ประสานงานระหว่างบุคลากรต่าง ๆ ในโรงเรียนรวมทั้ง ต้องมีการประสานงานระหว่างครู โรงเรียน และชุมชนด้วย

2. บทบาทในการเป็นผู้นำชุมชน โดยมุ่งพัฒนาชุมชนที่สถานศึกษาเป็นสมาชิกอยู่ให้เป็น สังคมแห่งการเรียนรู้ ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน ด้วยกระบวนการจัดการศึกษา บทบาทและ ภารกิจของโรงเรียนจึงไม่ได้ชี้ตัวจำกัดเพียงแต่กิจกรรมภายในรั้วโรงเรียนเท่านั้น แต่ต้องก้าวสู่ชุมชน ที่สถานศึกษานั้นเป็นสมาชิกอยู่ บทบาทใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องเป็นบทบาทเชิงรุก ในการลงไปพัฒนาชุมชน ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องมีความรู้ความสามารถในการคัดสรรบุคคลให้กับ องค์กรต่าง ๆ ของชุมชน เลือกสรรภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีประโยชน์มาส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินการ จัดการศึกษาของโรงเรียน นับตั้งแต่การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายของโรงเรียนดูแล การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนตลอดจนการจัดการเรียนการสอน

ยงยุทธ เกษสาคร (2545, น. 106) ให้ความหมายบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาว่า หมายถึง หน้าที่รับผิดชอบในฐานะเป็นผู้วางแผน กำหนดนโยบาย ประสานสัมพันธ์ร่วมกับ ผู้ร่วมงานและควบคุมงานให้ดำเนินไปได้ด้วยดี

อาคม วัดไร่สง (2547, น. 71) กล่าวถึง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ว่า บทบาท เป็นพฤติกรรมที่ถูกคาดหวังโดยผู้อื่นสำหรับผู้ดำรงตำแหน่งนั้นจะต้องปฏิบัติถือเป็นบทบาท ที่ถูกกำหนด (Prescribed Role) ถึงแม้ว่าบุคคลบางบุคคลจะไม่ได้ประพฤติปฏิบัติตาม บทบาทที่คาดหวังโดยผู้อื่นแต่เรา ก็ยังคงยอมรับว่าบุคคลจะต้องปฏิบัติไปตามบทบาทที่สังคม

กำหนดให้และส่วนบทบาทที่ปฏิบัติจริง (Enacted Role) เป็นวิธีการที่บุคคลได้แสดงหรือปฏิบัติออกมาจริงตามตำแหน่งของเขา

ภารดี อนันต์นาวิ (2552, น. 250 - 252) ได้กล่าวถึง บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาว่า โดยทั่วไปผู้บริหารสถานศึกษาจะมีบทบาทหน้าที่สำคัญ ในการวางแผน การจัดการศึกษา การจัดทำหลักสูตร และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน การบริหารชั้นเรียน การดูแลรักษาอุปกรณ์ ตลอดจนอาคารสถานที่ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล การบริหารงานทั่วไป การดูแลสุขภาพนักเรียน และในด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ซึ่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2545) ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา ไว้ดังนี้ คือ

1. บริหารกิจการของสถานศึกษาหรือส่วนราชการให้เป็นไปตามระเบียบกฎหมาย กำหนดข้อบังคับของทางราชการ และของสถานศึกษาหรือส่วนราชการ รวมทั้งนโยบายหรือวัตถุประสงค์ของส่วนราชการ

2. ประสาน ระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา รวมทั้งควบคุมดูแลบุคลากร การเงินพัสดุ สถานที่ ทรัพย์สินอื่นของสถานศึกษาหรือส่วนราชการให้เป็นไปตามกฎหมายระเบียบข้อบังคับของทางราชการ

3. เป็นผู้แทนสถานศึกษาหรือส่วนราชการในกิจการทั่วไป รวมทั้งการจัดทำนิติกรรมสัญญาในราชการสถานศึกษาหรือส่วนราชการ ตามวงเงินงบประมาณที่สถานศึกษาหรือส่วนราชการ ตามที่ได้รับมอบอำนาจ

4. จัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับกิจการของสถานศึกษาหรือส่วนราชการเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา

5. อำนาจหน้าที่ในการอนุมัติประกาศนียบัตรและวุฒิปัตร์ของสถานศึกษาเพื่อให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด

6. ปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย จากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงเลขาธิการสภาการศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รวมทั้งงานอื่นที่กระทรวงมอบหมาย

สรุปได้ว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นหน้าที่ที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องรับผิดชอบวางแผน ดำเนินการบริหารงานตามหน้าที่ทั้ง 4 ฝ่าย บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา อาจเป็นทั้งนักวางแผน นักสังคม นักแก้ปัญหา บทบาทผู้นำด้านต่าง ๆ ซึ่งเป็นบทบาทนอกเหนือจากภาระงานที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีทักษะด้วยเช่นกัน

ภาวะผู้นำ

ความหมายของภาวะผู้นำ

วรพจน์ นิลจุ (2554, น. 24) ให้ความหมายภาวะผู้นำว่า หมายถึง กระบวนการที่บุคคลพยายามสร้างระบบหรือรูปแบบที่มีอิทธิพลต่อบุคคลอื่นหรือผู้ตามด้วยการชี้นำ กระตุ้นหรือผลักดันให้บุคคลอื่นหรือผู้ตามนั้นมีความเต็มใจและพร้อมที่จะกระทำการใด ๆ ที่ก่อให้เกิดทัศนคติ พฤติกรรมหรืออื่น ๆ ไปในทิศทางที่ทำให้จุดมุ่งหมายของตนเอง ของกลุ่มหรือขององค์กร ประสบความสำเร็จ

สุธรรม ธรรมทัศนานนท์ (2554, น. 49) ให้ความหมายภาวะผู้นำว่า หมายถึง ผู้ที่ได้รับอิทธิพลจากผู้ตาม ซึ่งเป็นผู้ให้ความร่วมมือร่วมแรงร่วมใจในการทำงานขณะที่ทำงานร่วมกัน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่พึงประสงค์

กระแส ชนะวงศ์ (2556) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับผู้นำว่า ผู้นำที่ดีจะต้องมีหน้าที่ในการสร้างผู้นำและสร้างภาวะผู้นำให้กับคนอื่น ๆ เสมือนว่าผู้นำต้องเป็นผู้สร้างนาฬิกา ไม่ใช่แค่เพียงคอยบอกเวลาอย่างเดียวและได้กำหนดคุณลักษณะของผู้นำที่มีภาวะผู้นำไว้ว่าจะต้องประกอบไปด้วย 5F คือ 1) มีเป้าหมายที่ชัดเจน (Focus) ความมุ่งมั่น ศรัทธา ตั้งมั่นในสิ่งที่ตั้งใจทำอย่างแน่วแน่ 2) มีความยืดหยุ่น (Flexibility) ความคิดและการกระทำที่ยืดหยุ่นตามสถานการณ์ และความเป็นจริงที่แปรเปลี่ยนไปตามข้อเท็จจริง 3) มีความรวดเร็ว (Fast) ความรวดเร็วในการคิดและตัดสินใจ แม้จะอยู่ในสถานการณ์ที่กดดันและซับซ้อน ต้องมีความสามารถ มีความคล่องแคล่ว ว่องไวต่อการแก้ปัญหา 4) ความเป็นกัลยาณมิตร (Friendly) ความเป็นกัลยาณมิตรกับทุกคน รู้จักประสานงานทั้งคนที่มีความคิดเห็นที่ตรงกันและไม่ตรงกัน ให้สามารถทำงานร่วมกันได้อย่างมีความสุข มีความจริงใจ ใฝ่หาใจทีมงาน และ 5) มีความสนุกสนาน (Fun) สร้างบรรยากาศในการทำงานที่สนุกสนาน ไม่ตึงเครียด ยิ้มแย้ม แจ่มใส มองปัญหาและคนรอบข้างในแง่

ขวัญชนก โตนาค (2556, น. 18) ได้สรุปความหมายไว้ว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง เป็นกระบวนการในการใช้อิทธิพลในตัวของผู้นำต่อการดำเนินงานและกิจกรรมของกลุ่มหรือสมาชิกในองค์กร เพื่อให้ประสบความสำเร็จและบรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์กร

จอมพงศ์ มงคลวนิช (2556, น. 181) ได้สรุปความหมายของภาวะผู้นำ คือ กระบวนการที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือมากกว่าพยายามใช้อิทธิพลของตนหรือกลุ่มตนกระตุ้น ชี้นำ ผลักดันให้บุคคลอื่นมีความเต็มใจและกระตือรือร้นในการทำสิ่งต่าง ๆ ตามความต้องการ โดยมีความสำเร็จของกลุ่มหรือองค์กรเป้าหมาย

รัตติกรณ์ จงวิศาล (2556, น. 7) ให้ความหมายภาวะผู้นำว่า หมายถึง ความสามารถหรือกระบวนการที่บุคคลมีอิทธิพลต่อบุคคลอื่นหรือกลุ่มคนสามารถกระตุ้นจูงใจให้บุคคลอื่นเชื่อถือ

ยอมรับและทำให้เกิดความพยายาม และความสามารถที่สูงขึ้นในการที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน

ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ (อ้างถึงใน กิตติกาญจน์ ปฏิพันธ์, 2556, น. 24) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำไว้ว่าเป็นกระบวนการ หรือการกระทำที่มีความทันสมัยต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก พร้อมผลักดัน ให้ผู้อื่นเห็นพร้อมและสามารถทำไปพร้อมๆ กันได้อย่างซื่อสัตย์และความรับผิดชอบ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน เป็นผู้นำทางด้านความคิด คิดไตร่ตรองอย่างละเอียดรอบคอบ คิดอย่างเป็นระบบและที่สำคัญจะต้องมีความคิดสร้างสรรค์

พระมหาคุณชัย หรือ ว. วชิรเมธี (2557) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับภาวะผู้นำ จากการบรรยายพิเศษในหัวข้อพุทธบริหาร ณ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ประกอบไปด้วย 1) มีวิสัยทัศน์ (Vision) เป็นความสามารถในการมองเห็นเป้าหมายในอนาคตที่ชัดเจน 2) มียุทธศาสตร์ / ยุทธวิธี (Strategies) ในลักษณะทำน้อยได้มาก (less is more) โดยเลือกทำแต่สิ่งที่ดีที่สุด 3) มีศิลปะ (Art) ในการใช้คนและก่อนจะใช้คนต้องยอมให้เขาใช้ก่อนด้วยการไปอยู่กับเขา เรียนรู้แนวทางและวิธีการจากเขา จากนั้นออกมาฝึกใช้คนจากประสบการณ์ที่ได้เรียนรู้มา และไปหาคนมาใช้ ซึ่งจะเป็นคนเก่ง คนดี มีความรู้ความสามารถ โดยยึดหลักการใช้คนให้ถูกกับงาน 4) มีความซื่อสัตย์สุจริต (Honestly) เพราะคนไม่สะอาดสุจริต ไม่สามารถขึ้นสู่ตำแหน่งที่สูงได้ และ 5) มีสติ ไตร่ตรองอย่างละเอียดรอบคอบ (Elaboration) ดังคำที่พระท่านว่าสติมาปัญญาเกิด สติเตลิดจะเกิดปัญหา การมีสติยับยั้งชั่งใจ ไม่โลภ ไม่หลงในลาภยศ อำนาจ เงินตรา ตั้งมั่นในการเป็นคนดี จึงจะเป็นบุคคลที่ประสบความสำเร็จได้อย่างยั่งยืน

ยุกิ (Yuki, 2006, p. 22) ให้ความหมายภาวะผู้นำว่า หมายถึง พฤติกรรมส่วนตัวของบุคคล คนที่มีอิทธิพลต่อผู้ตามในรูปแบบกระบวนการ เพื่อลดความยุ่งยากของภารกิจในกลุ่มให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน

ดาฟท์ (Daft, 2008, p. 5) ให้ความหมายภาวะผู้นำว่า หมายถึง ความสัมพันธ์ที่มีอิทธิพลระหว่างผู้นำและผู้ใต้บังคับบัญชา ซึ่งทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายร่วมกัน

สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้นำและผู้ตามในการจูงใจหรือชักชวนเพื่อให้บุคลากรสามารถปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจมีความสุขในการทำงานตลอดจนมีความกระตือรือร้นในการสร้างสรรค์ผลงานที่มีประสิทธิภาพและเสริมสร้างให้องค์กรเกิดการพัฒนามากว่าไกลจนเป็นที่ยอมรับจากสังคม ทั้งนี้ภาวะผู้นำถือเป็นความสามารถของผู้นำในการชี้แนะหรืออำนวยความสะดวกต่อพฤติกรรมของบุคลากรเพื่อให้ไปสู่จุดหมายที่กำหนดไว้

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์

ความหมายของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์

ธีระ รุญเจริญ (2554, น. 34) ได้ให้ความหมายว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ คือ ลักษณะหรือพฤติกรรมในการนำผู้อื่นประสานงานผู้อื่นด้วยการสร้างแรงบันดาลใจ สร้างแรงจูงใจ สร้างบรรยากาศ โดยการคิดนอกกรอบด้วยวิธีการใหม่ ๆ เพื่อนำไปสู่การสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ

กิตติกาญจน์ ปฏิพันธ์ (2556) ได้ให้ความหมายว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ คือ การแสดงออกของผู้นำที่ตอบสนองความต้องการของบุคลากร ในด้านความสามารถในการนำความคิดสร้างสรรค์และกระตุ้นให้เกิดความคิดสร้างสรรค์

สุภาพ ฤทธิบำรุง (2556, น. 43) ให้ความหมายภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ว่า หมายถึงความสามารถในการจูงใจหรือนำบุคคลอื่น อย่างมีวิสัยทัศน์ กระตุ้นและสนับสนุนให้เกิดการทดลองภายในองค์กรเพื่อที่จะทำให้นักกลางสามารถคิดนอกกรอบ กล้าคิด กล้าตัดสินใจ มีความคิดสร้างสรรค์หาแนวทางใหม่ ๆ ในการบริหารและการสื่อสารภายในองค์กร มีความสามารถในการปรับตัวและกระบวนการทำงานต่าง ๆ ในองค์กรให้มีความง่าย คล่องตัวและยืดหยุ่นเข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ดีมากขึ้น

กฤษพล อัมระนันท์ (2559, น. 42) ให้ความหมายภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ว่า หมายถึงความสามารถในการจูงใจหรือนำบุคคลอื่น ๆ อย่างมีวิสัยทัศน์ กระตุ้นและสนับสนุนให้เกิดการทดลองภายในองค์กร เพื่อที่จะทำให้นักกลางสามารถคิดนอกกรอบ กล้าคิด กล้าตัดสินใจ มีความคิดสร้างสรรค์ หาแนวทางใหม่ ๆ ในการบริหารและการสื่อสารภายในองค์กร มีความสามารถในการปรับตัวและกระบวนการทำงานต่าง ๆ ในองค์กรให้มีความง่ายคล่องตัว และยืดหยุ่นเข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ดีมากขึ้น

ภรณ์ทิพย์ บั่นก้อง (2559, น. 32) ให้ความหมายภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ว่า หมายถึงการที่ผู้นำใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการแก้ไขปัญหาและดำเนินงานตามสถานการณ์ต่าง ๆ พร้อมทั้งรู้จักกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์ของผู้อื่น โดยเชื่อมั่นในศักยภาพของตนเองและผู้อื่นที่จะสามารถคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่โดยอาศัยการเรียนรู้เนื้อหาความคิดใหม่ ๆ อยู่เสมอ

Stoll & Temperley (2009) ให้ความหมายภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ว่า คือ การมีปฏิริยาตอบสนองเชิงจินตนาการในโลกแห่งอนาคตโดยการคิดไตร่ตรอง อย่างละเอียด รอบคอบ ในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่มีความกดดันและท้าทาย

Harris (2009) ได้กล่าวถึงภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ว่าเกี่ยวข้องกับ การติดต่อประสานงานกับบุคคลที่มีความคิดเห็นตรงกันกับบุคคลที่มีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน เพื่อจะมีโอกาสได้เรียนรู้ร่วมกัน อย่างไรก็ตาม ผลลัพธ์ที่ได้อาจจะไม่ใช่ความคิดเห็นที่สอดคล้องกัน แต่อาจจะมาจาก

ความคิดเห็นที่ไม่ตรงกัน ความคิดเห็นที่ไม่ตรงกันเชิงสร้างสรรค์อื่นจะนำไปสู่การคิดเชิงสร้างสรรค์ ถึงแม้ว่าจะไม่ใช่เรื่องง่าย ๆ แต่ก็จำเป็นต้องเปลี่ยนความคิดเดิม ๆ และเผชิญกับความเชื่อมั่นกับแนวทางวิธีการใหม่ๆ ที่จะสร้างขึ้น ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์จะเหมือนกับภาวะผู้นำแบบให้บริการ (Servant Leadership) ภาระงานหลักของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ คือ การประสานงานบุคคลที่มีความคิดเห็นตรงกันและมีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน เป็นภาวะผู้นำที่พัฒนาสมรรถนะและความสามารถต่าง ๆ ของบุคคลภายในองค์กร เพื่อให้เกิดความสร้างสรรค์ในทุกสถานที่และทุกระดับ เพื่อจะได้รับการพัฒนาและส่งเสริม ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ให้เกิดขึ้น “เป็นภาวะผู้นำที่ปราศจากการยึดมั่นถือมั่น” (Leadership Without Ego) โดยทั่วไปแล้วภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์จะเกี่ยวข้องกับการพัฒนาแนวทางด้านวิธีการใหม่ๆ ขององค์กรและความท้าทายที่สลับซับซ้อนมากกว่าการคงสภาพที่เป็นอยู่แบบเดิม

สตอลล์ และเทมเพอร์เลย์ (Stoll & Temperley, 2009, p. 13) ให้ความหมายภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ว่า หมายถึง การตอบสนองเชิงจินตนาการ และการไตร่ตรองอย่างถี่ถ้วนต่อโอกาสต่าง ๆ ประเด็นต่าง ๆ อย่างท้าทายเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับมองการคิดและการกระทำสิ่งต่าง ๆ ที่แตกต่างกันเพื่อจะเสริมสร้างโอกาสให้กับทุกคนที่เกี่ยวข้อง

จากความหมายข้างต้นสรุปได้ว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารที่แสดงออกถึง การมีความรู้ความสามารถในการบริหารงาน รู้จักยืดหยุ่นและปรับตัวในการแก้ปัญหาอย่าง สร้างสรรค์ สามารถกำหนดภาพความสำเร็จในอนาคตได้ มีความสามารถในการนำ จูงใจ หรือ กระตุ้นผู้อื่นให้เกิดความคิดแปลกใหม่ เน้นการมีส่วนร่วมในการทำงานเป็นทีม

แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์

ธีระ รุญเจริญ (2554, น. 106 - 107) กล่าวว่า ภาวะผู้นำแบบสร้างสรรค์ เป็นแนวคิดอยู่บนพื้นฐานความเชื่อที่ว่าโรงเรียนหนึ่งอาจมีผู้นำได้หลายคนซึ่งแสดงบทบาทการใช้ภาวะผู้นำในลักษณะต่างๆ มากมาย บทบาทภาวะผู้นำจึงมิได้จำเพาะเจาะจงแต่ผู้บริหารเท่านั้น แต่หน้าที่ของผู้บริหาร คือ การสร้างโอกาสการเรียนรู้ให้แก่ครูอาจารย์และบุคลากรต่าง ๆ เพื่อเป็นช่องทางให้คนเหล่านี้ได้พัฒนาตนเองเข้าสู่การเป็นผู้นำที่สร้างสรรค์ ทฤษฎีภาวะผู้นำแบบสร้างสรรค์นี้มีมุมมองว่า ครู คือ ผู้นำ โดยมีครูใหญ่ คือ ผู้นำของผู้นำอีกทอดหนึ่ง โดยนัยดังกล่าว หน้าที่สำคัญของผู้บริหาร จึงไม่เพียงแต่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนเท่านั้น แต่ยังรวมถึงการส่งเสริมการเรียนรู้ของครู อาจารย์และบุคลากรซึ่งเป็นผู้ใหญ่ของโรงเรียนอีกด้วย การเป็นผู้นำแบบสร้างสรรค์นั้นจำเป็นต้องอาศัยทักษะการใช้อำนาจความสะดวกอยู่ในระดับสูง ทั้งนี้เพราะสาระที่เป็นภารกิจหลักของทฤษฎีนี้ ได้แก่ การทำงานแบบทีมในการสืบเสาะหาความรู้ การเรียนรู้แบบทีม การร่วมมือร่วมใจกัน แก้ปัญหา การจินตนาการสร้างภาพของอนาคตที่ควรเป็นการพิจารณา

ตรวจสอบความเชื่อร่วมกัน การใช้คำถาม การรวบรวมวิเคราะห์และแปลความข้อมูลตลอดจน กระตุ้นครูอาจารย์ตั้งวงสนทนา อย่างสร้างสรรค์ในเรื่องการเรียนการสอนเป็นต้น มีแนวคิดเกี่ยวกับ หลักการของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ดังนี้

1. การเรียนรู้แบบทีม การคิดอย่างหวังผล และการร่วมมือร่วมใจกันแก้ปัญหา นำมาใช้ แทนกลไกการควบคุมการตัดสินใจจากเบื้องบน ตลอดจนการบังคับสั่งการให้ทำแบบเดียวกัน
2. การมีมุมมองว่าครูเป็นผู้นำและครูใหญ่ของโรงเรียนเป็นผู้นำของผู้นำ โดยผู้นำทั้งหลายเหล่านี้ต้องมีทักษะการตั้งคำถามที่เหมาะสม คำถามที่ได้คำตอบที่ลุ่มลึกมากกว่า การแสดงตนว่าเป็นผู้รอบรู้คำตอบของทุกคำถาม
3. ความสัมพันธ์ของการปฏิบัติงานควรตั้งอยู่บนพื้นฐานของการไว้วางใจต่อกัน ผู้นำจะต้องไม่มีทัศนคติว่าครูและนักเรียนของลี้กเลียงความรับผิดชอบ (ทำนองทฤษฎี X ของ McGregor) แต่มีหน้าที่ช่วยให้คนเหล่านี้มีความกล้าต่อการปฏิบัติสิ่งใหม่ ๆ
4. ผู้นำควรปรับทัศนคติจากให้ทุกคนทำตามคำสั่งและยึดหลักทำแบบเดียวกัน ไปเป็น กระตุ้นให้กำลังใจ และสนับสนุนความคิดริเริ่มและค้นคิดนวัตกรรมใหม่ ๆ ของครู
5. ผู้นำควรให้ความสนใจและให้ความสำคัญต่อกระบวนการมากกว่างานเอกสารและ งานธุรการประจำ ควรบริหารเวลาไปกับกิจกรรมที่ก่อให้เกิดการสร้างมูลค่าเพิ่มขึ้น
6. ผู้นำควรเน้นถึงความสำคัญของลูกค้า และยึดหลักการให้บริการ ทฤษฎีนี้ถือว่าครู และบุคลากรคือ ลูกค้าโดยตรงของครูใหญ่ ดังนั้น หน้าที่สำคัญที่สุดของครูใหญ่ก็คือการให้บริการ แก่ลูกค้าของตน
7. ผู้นำควรสร้างเครือข่ายให้เกิดการสื่อสารแบบสองทาง มากกว่าการกำหนดช่องทาง ไหลของสารสนเทศเพียงทิศทางเดียว
8. การเป็นผู้นำแบบสร้างสรรค์ ต้องอาศัยความเอาใจใส่ใกล้ชิด การปรากฏตัวอยู่ กับงาน และอยู่ใกล้ชิดกับลูกค้าของตน ผู้นำควรใช้หลักนิเทศภายในแบบแวะเวียนไปยังหน่วย ต่าง ๆ ทั่วทั้งโรงเรียนและชุมชนที่ล้อมรอบโรงเรียนเพื่อไปรับฟังและเรียนรู้ไปสอบถามไป สร้างสัมพันธภาพ และไปเสาะหาแนวทางที่เป็นไปได้ในเรื่องต่าง ๆ
9. ผู้นำแบบสร้างสรรค์ จะกระจายอำนาจการตัดสินใจแก่บุคคลผู้ปฏิบัติงานต่าง ๆ ของโรงเรียนและทำหน้าที่ปกป้องคนเหล่านี้เมื่อมีการแทรกแซงการทำงานจากภายนอก
10. ผู้นำแบบสร้างสรรค์ต้องมีความสามารถสูงในการปฏิบัติภารกิจอยู่ท่ามกลางสภาวะ แวดล้อมที่ไม่แน่นอนเป็นผู้เรียนรู้การบริหารความเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นระบบ เพื่อให้หน่วยงาน ได้ประโยชน์จากการเปลี่ยนแปลงนั้นและเป็นผู้ที่ไม่ยึดติดกับสถานภาพเดิมที่เป็นอยู่ของโรงเรียน

เพื่อให้ประสบผลสำเร็จผู้นำแบบสร้างสรรค์จะต้องพัฒนาเทคนิคการบริหารแบบแวะเวียนไปเยี่ยม ซึ่งเป็นทั้งศิลปะและการปฏิบัติการรับและการเรียนรู้

กิตติกาญจน์ ปฏิพันธ์, จักรกฤษณ์ โศคาพล และวิสัยพรรณ เสรีวัฒน์ (2556, น. 39) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ เป็นการตอบสนองเชิงจินตนาการต่อสิ่งต่างๆ โดยการนำและการประสานงานกับบุคคลอื่นด้วยแนวทางหรือวิธีการใหม่ๆ อย่างทำทนาย อีกทั้งยังเป็นผู้สร้างสภาพแวดล้อมเพื่อก่อให้เกิดการริเริ่มสิ่งใหม่ สนับสนุนให้ผู้อื่นได้มีความสร้างสรรค์

สุพัชชรา ชิมเจริญ (2556, น. 44) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ เป็นการแสดงออกของผู้นำที่ไม่ชอบอยู่นิ่ง ชอบความท้าทายและพฤติกรรมใช้ความสามารถของตนเองอย่างสูงสุด ผลักดันและสร้างสัมพันธ์ที่ดีสามารถโน้มน้าวให้บุคคลในองค์กรเกิดการเปลี่ยนแปลงและทำสิ่งต่างๆ ได้มากขึ้นแสดงออกของความคิดสร้างสรรค์ที่แปลกใหม่และมีประโยชน์มีวิธีการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์และเป็นผู้ประสานในการกระตุ้นให้บุคลากรเกิดการสร้างสรรค์

ดวงแข ขำนอก (2559, น. 21) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ เป็นความสามารถพิเศษของผู้นำที่แสดงออกถึงการมีความรู้ความสามารถ การแก้ปัญหาและการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์มีการติดต่อประสานงาน และพัฒนาความสามารถของผู้ร่วมงานอย่างมีศักยภาพ กระตุ้นให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถในการนำ หรือจูงใจผู้อื่นอย่างมีวิสัยทัศน์ ทำให้เกิดการเรียนรู้ในองค์กร สมาชิกตระหนักในวิสัยทัศน์ภารกิจ ทำให้การปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายที่วางไว้

คอสดา (Coste, 2009, p. 316) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ เป็นคุณลักษณะที่ประกอบไปด้วยความท้าทาย และการมีส่วนร่วม ความมีอิสระ ความไว้วางใจหรือการเปิดเผย การให้เวลาสำหรับการคิด ความสนุกสนานหรืออารมณ์ขัน การลดความขัดแย้ง การส่งเสริมความคิดเห็น การโต้แย้งและการกล้าเสี่ยง

แฮร์ริส (Harris, 2009, p. 9) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ เป็นการติดต่อประสานงานกับบุคคลที่มีความคิดเห็นตรงกันและกับบุคคลที่มีความคิดเห็นที่แตกต่างกันเพื่อจะมีโอกาสได้เรียนรู้ร่วมกัน อย่างไรก็ตามผลลัพธ์ที่ได้อาจจะไม่ใช่ความคิดเห็นที่สอดคล้องกัน แต่อาจจะมาจากความคิดเห็นที่ไม่ตรงกัน ความคิดเห็นที่ไม่ตรงกันเชิงสร้างสรรค์อันจะนำไปสู่การคิดเชิงสร้างสรรค์ ถึงแม้ว่าไม่ใช่เรื่องง่ายแต่ก็จำเป็นต้องเปลี่ยนความคิดเดิมและเผชิญกับความเชื่อมั่นกับแนวทางวิธีการใหม่ที่จะสร้างขึ้น ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์จะเหมือนกับภาวะผู้นำแบบให้บริการ ภาระงานหลักของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ คือ การประสานงานบุคคลที่มีความคิดเห็นตรงกันและมีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน เป็นภาวะผู้นำที่พัฒนาสมรรถนะและ

ความสามารถต่างๆ ของบุคคลภายในองค์กรเพื่อให้เกิดความสร้างสรรค์ในทุกสถานที่และทุกระดับ เพื่อจะได้รับการพัฒนาและส่งเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ให้เกิดขึ้นเป็นภาวะผู้นำที่ปราศจากการยึดมั่นถือมั่นโดยทั่วไปแล้ว

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์จะเกี่ยวข้องกับการพัฒนาแนวทางด้านวิธีการใหม่ ๆ ขององค์กร และความท้าทายที่สลับซับซ้อนมากกว่าการคงสภาพที่เป็นอยู่แบบเดิม

ดูบริน (DuBrin, 2010, p. 22) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เป็นคุณลักษณะ ดังนี้

1. มีความรู้ จะต้องเป็นผู้ที่มีความรอบรู้และมีข้อมูลในเรื่องที่เป็นประเด็นปัญหา เพราะการแก้ปัญหาของผู้นำต้องอาศัยความรู้ในเรื่องนั้น โดยมีข้อเท็จจริงเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสาร ซึ่งอาจจะต้องใช้วิธีการสังเกตเข้าช่วยความรู้จึงเป็นตัวสร้างหรือกำหนดแนวความคิดและการสรุปรวบรวมความคิด

2. มีความสามารถทางเชาว์ปัญญา เป็นการวิเคราะห์อย่างกว้างขวางโดยการรวบรวมทั้งผลดีและผลเสีย โดยผู้นำต้องเป็นผู้มีไหวพริบ สถิติปัญญาและการใช้เหตุผล การมีเชาว์ปัญญา ไหวพริบที่สูงผิดปกติไม่ได้เป็นตัวกำหนดความสร้างสรรค์แต่อย่างใดแต่คนที่มีความคิดสร้างสรรค์นั้นจะเป็นคนที่คล่องแคล่วและเป็นคนที่สามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้เป็นอย่างดีคนฉลาดมักเป็นคนที่ต้องการงานเชิงสร้างสรรค์ การเป็นคนที่มีความคิดสร้างสรรค์นั้นต้องเป็นคนที่มั่นใจ อยากรู้อยากเห็นและมักเป็นคนที่เปิดเผยอารมณ์ความรู้สึกของตนเองให้ผู้อื่นได้รับรู้ตัวอย่าง ในกรณีนี้ เช่น เป็นคนที่สามารถคิดสิ่งใดได้ทะลุปรุโปร่งจนพบวิธีแก้ไขปัญหาที่ดีที่สุดหรือมักจะคิดวางแผนที่เกี่ยวข้องกับการค้นหาเป็นงานที่น่าสนใจ เป็นต้น

3. มีบุคลิกภาพที่ดี ผู้นำที่จะเป็นผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์ต้องเป็นคนที่มองภาพลักษณ์ตัวเองในทางที่ดีแต่ไม่ใช่มั่นใจในตัวเองมากจนไม่สนใจคนรอบข้างเพราะความมั่นใจในตัวเอง จะช่วยให้สามารถรับมือกับข้อวิพากษ์วิจารณ์ของผู้อื่นได้เป็นอย่างดี และสามารถแลกเปลี่ยนความคิดกับผู้อื่นได้ คนที่มีความคิดสร้างสรรค์มักเป็นคนที่มีความคิดไม่เหมือนคนอื่นเป็นคนที่ชอบความท้าทาย ความตื่นเต้น ยึดมั่นในสิ่งที่เชื่อว่าเป็นจริงได้และนำไปใช้จริงได้ เป็นผู้ที่สามารถรับมือกับความขัดแย้งและความวุ่นวายได้เป็นอย่างดีซึ่งตรงข้ามกับคนที่ไม่ค่อยมีความคิดสร้างสรรค์ที่จะสับสนเมื่อเผชิญกับความขัดแย้งหรือความคลุมเครือ เป็นต้น ซึ่งนักวิทยาศาสตร์หลายท่านได้ ทำการค้นคว้าพบว่าคุณสมบัติของการเป็นผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์ คือ ยึดถือความถูกต้องอยากรู้อยากเห็น มีพลังที่จะฟันฝ่าอุปสรรคและเป็นคนเปิดเผยตรงไปตรงมา ฉะนั้น ทุกครั้งที่คนเหล่านี้เผชิญปัญหาพวกเขาจะเชื่อว่าพวกตนมีบางสิ่งที่ถูกซ่อนเก็บไว้ภายในที่จะค้นหาวิธีการที่สร้างสรรค์เพื่อแก้ปัญหาได้

4. พฤติกรรมทางสังคมและการเลี้ยงดู ผู้นำเชิงสร้างสรรค์ต้องเป็นคนที่ชอบพบปะ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับคนอื่นที่มีความคิดคล้ายคลึงกับตนเอง และช่วงชีวิตในวัยเด็ก ก็มีส่วนสำคัญ ในการช่วยพัฒนาให้เป็นผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์ เช่น เด็กที่โตในครอบครัว ที่ต้องเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาด้านการเงิน การทะเลาะวิวาท การหย่าร้าง เป็นต้น เมื่อเด็กกลุ่มนี้เติบโตขึ้น สภาพดังกล่าวทำให้พวกเขากลายมาเป็นคนที่มีความเข้มแข็ง และมักเป็น นักคิดเชิงสร้างสรรค์ เพราะในอดีตนั้นพวกเขาต้องขบคิด แสวงหาหนทางแก้ไขอยู่ตลอดเวลา ส่งผลให้เป็นคนยึดมั่นในความคิดของตัวเองอย่างมาก ดังนั้น พฤติกรรมการสร้างสรรค์จึงขึ้นอยู่กับ บุคลิกลักษณะส่วนตัว และสภาพแวดล้อมที่มีต่อพฤติกรรม

สรุปได้ว่า แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ เป็นความสามารถของผู้บริหาร ที่แสดงออกถึงคุณลักษณะ ความรู้ ทักษะ ความสามารถในการบริหารงาน แก้ปัญหาได้อย่าง เหมาะสมกับสถานการณ์ มีการติดต่อประสานงาน ส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของผู้ร่วมงาน อย่างมีประสิทธิภาพเต็มศักยภาพ กระตุ้นให้เกิดความคิดสร้างสรรค์มีความสามารถในการนำ หรือจูงใจ ผู้อื่นหรือผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างมีวิสัยทัศน์ เกิดการเรียนรู้ในองค์กรทำให้การปฏิบัติงาน บรรลุเป้าหมายที่วางไว้

องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์

นเรศ บุญช่วย (2553, น. 31) กล่าวว่า องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ประกอบด้วย 1) การมีความรู้และเป็นผู้ดำเนินการเปลี่ยนแปลง 2) การมุ่งเน้นการมีส่วนร่วม 3) การมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ 4) การมีบุคลิกภาพที่ดี 5) การยอมรับในความแตกต่างและการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล

พสุ เดชะรินทร์ (2553, น. 35) กล่าวว่า องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ประกอบด้วย 1) มีความคิดสร้างสรรค์ 2) ปรับกระบวนการในการทำงานต่าง ๆ ให้มีความง่าย คล่องตัว และยืดหยุ่นมากขึ้น

ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ (2553, น. 26) กล่าวว่า องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ประกอบด้วย 1) มีทักษะการคิดวิเคราะห์ 2) เป็นผู้ดำเนินการเปลี่ยนแปลง 3) มีจินตนาการ

กิตติกาญจน์ ปฏิพันธ์ (2555, น. 43) กล่าวว่า องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ประกอบด้วย 1) การมีจินตนาการ 2) การมีความยืดหยุ่น 3) การมีวิสัยทัศน์

ปาร์คเกอร์ และเบกเนนด (Parker & Begnand, 2004, p. 157) กล่าวว่า องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ประกอบด้วย 1) วิสัยทัศน์ 2) ความยืดหยุ่น 3) ความสามารถในการแก้ปัญหา

สเติร์นเบิร์ก (Stenberg, 2006, p. 22) กล่าวว่า องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ประกอบด้วย 1) การตัดสินใจที่ชาญฉลาด 2) มีความคิดสร้างสรรค์ 3) มีวิสัยทัศน์ 4) คำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล

เคสส์ และคลัวเคิล (Casse & Claudel, 2007, p. 176) กล่าวว่า องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ประกอบด้วย 1) จินตนาการ 2) ความยืดหยุ่น

โรบินสัน (Robinson, 2007, p. 45) กล่าวว่า องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ประกอบด้วย 1) มีการปรับตัวและยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลง 2) มีความคิดสร้างสรรค์ 3) มีอิสระในการคิด 4) เน้นการทำงานร่วมกัน 5) คำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล

สโทว์ และเทมเพอเลย์ (Stoll & Temperley, 2009, p. 13) ได้อธิบายองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ไว้ในบทความในหัวข้อชื่อ "Creative leadership: a challenge of our times" ซึ่งได้กล่าวไว้ว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ประกอบไปด้วย 1) จินตนาการ (Imagination) และ 2) การคิดแบบไตร่ตรอง (Thought pattern)

(Harris, 2009, p. 12) ผู้อำนวยการสำนักวิจัย ณ University of Warwick ได้อธิบายองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ไว้ในบทความ ในหัวข้อ "Creative leadership: developing future leaders" ซึ่งได้กล่าวไว้ว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ จะประกอบไปด้วย 1) ความยืดหยุ่น (Flexibility) และ 2) ความท้าทาย (Challenging)

Delich (2010) ได้อธิบายองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ไว้ในเว็บไซต์ <http://www.wisegeek.com/what-is-creative-leadership.htm> ซึ่งได้กล่าวไว้ว่าภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์จะประกอบไปด้วย 1) จินตนาการ (Imagination) และ 2) การคิดค้นสิ่งใหม่ ๆ (Inventive)

แมกซ์เวลล์ (Maxwell, 2012, p. 7) กล่าวว่า องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ประกอบด้วย 1) โน้มน้าวให้บุคคลในองค์กรเกิดการเปลี่ยนแปลง 2) ชอบความท้าทาย 3) ไม่ชอบอยู่นิ่ง 4) มีการสร้างทีมภายใน 5) มีพรสวรรค์

สรุปได้ว่า องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ เป็นพฤติกรรมการแสดงออกของผู้บริหารที่แสดงออกถึงการกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์ เพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จในการบริหารงานในองค์กร ประกอบด้วย การมีความยืดหยุ่นและปรับตัว การมีความคิดสร้างสรรค์ มีจินตนาการ การความเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง การมีวิสัยทัศน์ คำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล การมีวิสัยทัศน์

การมีความยืดหยุ่นและปรับตัว

สาริศา พาทีสินธ์ (2554, น. 169) กล่าวว่า การมีความยืดหยุ่นและปรับตัวเป็นความสามารถในการคิดนอกกรอบ ของความคิดที่ไม่ตกอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์หรือความคุ้นเคยเดิม

ความยืดหยุ่นทำให้สามารถมองเห็นสิ่งต่าง ๆ ในแง่มุมใหม่สามารถปรับเปลี่ยนได้ไม่ตายตัว ความคิดยืดหยุ่นเป็นรูปแบบความคิดพื้นฐานที่นำไปสู่ความคิดสร้างสรรค์ ความคิดยืดหยุ่นเป็นส่วนช่วยเสริมคุณภาพความคิดให้ดียิ่งขึ้น เพราะคนที่มีความคิดยืดหยุ่นจะไม่ปิดกั้นความรู้ ยอมรับการมีข้อมูลที่เพิ่มมากขึ้นได้ ยินดีรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างหรือตรงกันข้าม ความคิดยืดหยุ่นแบ่งออกเป็นความคิดยืดหยุ่นที่เกิดขึ้นทันทีและความคิดยืดหยุ่นทางการดัดแปลง

กิตติกาญจน์ ปฏิพันธ์ (2555, น. 27) กล่าวว่า การมีความยืดหยุ่นและปรับตัว เป็นการแสดงออกถึงการคิดหาคำตอบอย่างอิสระ ไม่ตกอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์ หรือความคุ้นเคย การปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ การเปิดกว้างรับความคิดใหม่ ๆ อย่างอิสระโดยตัวบ่งชี้ของความยืดหยุ่นคือ 1) ความสามารถในการคิดหาคำตอบได้อย่างอิสระ ไม่ตกอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์หรือความคุ้นเคย 2) ความสามารถในการปรับตัวตามสถานการณ์ต่าง ๆ 3) การเปิดกว้างรับความคิดใหม่ ๆ อย่างอิสระ

สุนทร สนิธพานนท์, วรรัตน์ วรรณเลิศลักษณ์ และพรรณี สนิธพานนท์ (2555, น. 64) กล่าวว่า การมีความยืดหยุ่นและปรับตัว เป็นความสามารถของบุคคลในการคิดหาคำตอบได้หลายประเภทหลายทิศทาง ความคิดยืดหยุ่นมีความยืดหยุ่นทั้งความคิดและการกระทำ เป็นความสามารถในการปรับสภาพของความคิดตามสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ โดยแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ 1) ความคิดยืดหยุ่นที่เกิดขึ้นทันที 2) ความคิดยืดหยุ่นทางด้านดัดแปลง

ประพันธ์ศิริ สุเนารัจ (2556, น. 213) กล่าวว่า การมีความยืดหยุ่นและปรับตัว เป็นพฤติกรรมที่สามารถ การคิดได้ไกลหลายทิศทาง หลายแง่มุม หลายรูปแบบในคำถามเดียว สามารถมีคำตอบหลายอย่างสามารถจัดหมวดหมู่ของความคิดได้และมีหลักเกณฑ์แบ่งออกเป็น 1) ความยืดหยุ่นที่เกิดขึ้นทันทีเป็นความสามารถที่จะพยายามคิดอย่างอิสระ 2) ความยืดหยุ่นทางด้านดัดแปลง

สมัชชา จันทร์แสง (2558, น. 8) กล่าวว่า การมีความยืดหยุ่นและปรับตัว เป็นพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงการคิดหาคำตอบได้หลายประเภท และหลายทิศทาง เป็นการคิดนอกกรอบไม่ตกอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์สามารถดัดแปลงความรู้เพื่อสร้างนวัตกรรมที่เป็นประโยชน์ และปรับเปลี่ยนความคิดได้ตามสถานการณ์ที่เหมาะสม

กฤษพล อัมระนันท์ (2559, น. 55) กล่าวว่า การมีความยืดหยุ่นและปรับตัวเป็นพฤติกรรม การแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงการคิดหาคำตอบได้อย่างอิสระไม่ตกอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์หรือความคุ้นเคย การปรับตัวให้เข้ากับบุคคลและสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปในสถานการณ์ต่าง ๆ การเปิดกว้างรับความคิดใหม่ ๆ อย่างอิสระและสร้างบรรยากาศที่ดี

ในการทำงาน โดยตัวบ่งชี้ของการมีความยืดหยุ่นและการปรับตัว คือ 1) ความสามารถในการคิดหาคำตอบได้อย่างอิสระ 2) ความสามารถในการปรับตัวตามสถานการณ์ต่างๆ 3) การเปิดกว้างรับความคิดใหม่ ๆ อย่างอิสระ 4) การสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน

ลูซเซียร์ และแอชชัว (Lussier & Achua, 2001, p. 125) กล่าวว่า การมีความยืดหยุ่นและปรับตัว เป็นความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ที่แตกต่างเพื่อนำไปสู่ความเปลี่ยนแปลงและมีการปรับเปลี่ยนกฎเกณฑ์เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร นำไปสู่ความมีประสิทธิภาพในการดำเนินงาน กำหนดตัวบ่งชี้ความยืดหยุ่นคือความสามารถในการปรับตัวตามสถานการณ์ต่าง ๆ

โรบินสัน (Robinson, 2007, p. 122) กล่าวว่า การมีความยืดหยุ่นและปรับตัว เป็นความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ที่แตกต่างเพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงและมีการปรับเปลี่ยนกฎเกณฑ์เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรนำสู่ความมีประสิทธิภาพในการดำเนินงาน กำหนดตัวบ่งชี้ความยืดหยุ่น คือ ความสามารถในการปรับตัวตามสถานการณ์ต่าง ๆ

ดูบริน (DuBrin, 2010, p. 251) กล่าวว่า การมีความยืดหยุ่นและปรับตัว เป็นความสามารถของผู้นำในการรองรับกับความเปลี่ยนแปลง เช่น รองรับกับเทคโนโลยีที่ทันสมัย ผู้นำจะต้องมีความสามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ที่แตกต่างกันได้และความยืดหยุ่นก็เป็นคุณลักษณะที่สำคัญสำหรับผู้นำที่มีประสิทธิภาพ และได้กำหนดตัวบ่งชี้ของความยืดหยุ่น คือ 1) ความสามารถในการปรับตัวกับสถานการณ์ต่าง ๆ 2) การเปิดกว้างรับความคิดใหม่ ๆ

สรุปได้ว่า การมีความยืดหยุ่นและปรับตัว เป็นความสามารถของผู้บริหารในการแสดงออกในการปรับสภาพของความคิดตามสถานการณ์ต่างๆ ความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ที่แตกต่างเพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงและปรับเพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรสามารถคิดหาคำตอบได้อย่างอิสระไม่หวั่นไหวกับสิ่งรอบข้าง สร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงานด้วยการบูรณาการวิธีการทำงานอย่างหลากหลาย มีความตื่นตัว กระฉับกระเฉง และคล่องแคล่วในการทำงาน

การมีความคิดสร้างสรรค์

กิตติกาญจน์ ปฏิพันธ์ (2555, น. 17) กล่าวว่า การมีความคิดสร้างสรรค์ เป็นการตอบสนอง เชิงจินตนาการ และการนำบุคคลอื่นด้วยแนวทางหรือวิธีการใหม่อย่างทำทหายและยืดหยุ่น

วรัญญา ทิวาวงษ์ (2558, น. 51) กล่าวว่า การมีความคิดสร้างสรรค์ เป็นความสามารถในการคิด และหาแนวทางคัดเลือกประสบการณ์ในภาวะการณ์ต่าง ๆ มาจัดการให้เป็นแม่แบบใหม่ในการนำไปใช้งานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

กฤษฎพล อัมระนันท์ (2559 , น. 57) กล่าวว่า การมีความคิดสร้างสรรค์เป็นพฤติกรรมแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงถึงความสามารถในการคิดหลายทิศทางที่นำไปสู่กระบวนการคิดในสิ่งที่แปลกใหม่ อันก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางสร้างสรรค์และเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม องค์กรหรือสังคมเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยการบูรณาการเชื่อมโยงจากความรู้และประสบการณ์เดิมโดยตัวบ่งชี้ของการมีความคิดสร้างสรรค์ คือ 1) ความคิดริเริ่ม 2) ความคล่องในการคิด 3) ความยืดหยุ่นในการคิด 4) ความละเอียดลออในการคิด

รัชฎากร อัครจันทร์ (2560 , น. 121) กล่าวว่า การมีความคิดสร้างสรรค์เป็นความสามารถของบุคคลในการคิดได้หลายแบบ คิดจินตนาการ สามารถค้นพบสิ่งแปลกใหม่โดยเชื่อมโยงกับความรู้เดิมและประสบการณ์เดิมจนได้สิ่งแปลกใหม่ออกมาไม่ซ้ำแบบใครความคิดสร้างสรรค์มีลักษณะ ดังนี้ 1) มีความกระตือรือร้น อยากรู้ อยากเห็น 2) มีความคิดจับใจคิดได้หลายทิศทางหลายแง่มุม 3) มีลักษณะของความคิดใหม่ มีคุณค่า 4) ผลงานจะเกิดในลักษณะสร้างสรรค์เป็นประโยชน์ 5) เป็นการเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมกับประสบการณ์ใหม่

แมนกุลก้า วิทแมน และโพสเนอร์ (Mangrulkar, Whitman & Posner, 2001, p. 154) กล่าวว่า การมีความคิดสร้างสรรค์เป็นความสามารถในการรับรู้สภาพของสังคม ความเชื่อ ค่านิยม แล้วนำสิ่งที่ได้รู้มาทำให้เป็นสิ่งใหม่เพื่อประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น

นีลเลย์ (Neeley, 2004, p. 56) กล่าวว่า การมีความคิดสร้างสรรค์ เป็นความสามารถในการคิดออกไปอย่างกว้างขวางโดยไม่ยึดติดอยู่ในกรอบ

โรบินสัน (Robinson, 2007, p. 123) กล่าวว่า การมีความคิดสร้างสรรค์ เป็นพฤติกรรมที่เป็นทั้งกระบวนการและผลผลิตในด้านของกระบวนการความคิดสร้างสรรค์ เป็นความคิดที่ซับซ้อนเป็นความสามารถที่จะเห็นความสัมพันธ์ใหม่ๆ ระหว่างวัตถุกับเหตุการณ์ ส่วนในด้านผลผลิตจะพิจารณาการสร้างสรรค์ในรูปของผลผลิตที่แปลกใหม่และมีคุณค่าเป็นที่ยอมรับของผู้อื่น

วอลลาซ และ โคแกน (Walach & Kogan, 2010, p. 18) กล่าวว่า การมีความคิดสร้างสรรค์ เป็นความคิดโยงสัมพันธ์ คือคนที่สามารถคิดเชื่อมโยงสัมพันธ์กันเป็นลูกโซ่ ยิ่งคิดได้มากเท่าไรยิ่งแสดงศักยภาพด้านความคิดสร้างสรรค์มากเท่านั้น

สรุปได้ว่า การมีความคิดสร้างสรรค์ เป็นความสามารถของผู้บริหาร ในการคิดได้หลายแบบ แล้วนำมาสร้างมโนภาพ ที่เด่นชัดไว้ในจิตใจ อย่างมีเหตุผล มีการแสดงออกถึงความคิด ริเริ่มสร้างสรรค์ มีจินตนาการ และสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในการบริหารและส่งเสริมการศึกษา กระตุ้นครูและบุคลากรให้เกิดความกล้าที่จะริเริ่มสร้างสรรค์ความคิดใหม่ ๆ อันก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางสร้างสรรค์และเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม องค์กร หรือสังคม

การมีจินตนาการ

จินตนาการ เป็นความเชื่อ ความศรัทธา ความคาดหวัง ซึ่งก่อให้เกิดมโนภาพในจิตใจ ที่สำคัญต้องมีความเชื่อมั่นว่ามีความเป็นไปได้ จินตนาการเป็นวิสัยทัศน์รวมกับความคิดเชิงสร้างสรรค์เป็นพฤติกรรมในการแสดงออกถึงกระบวนการสร้างมโนภาพที่เด่นชัดไว้ในจิตใจ มีเหตุผล โดยบุคคลที่จะมีคุณสมบัติการมีจินตนาการจะมีพฤติกรรม หรือการแสดงออกดังต่อไปนี้

1. มีอารมณ์ขัน เป็นคนที่เรียบง่าย รักสนุก ชี้เล่น อันจะช่วยเสริมสร้างบรรยากาศที่ไม่เคร่งเครียดเกินไป การมีอารมณ์ขันเป็นยาวิเศษที่ทำให้คนเรามีความสุข ผ่อนคลายจากความตึงเครียด รู้จักปล่อยวาง มองโลกในแง่ดี ให้โอกาสให้อภัย รู้จักการฝึกใช้คาถา “ช่างมัน” บ้างก็จะมีความสุข สอดคล้องกับ ดร.แพตช์ อัดัมส์ (Patch Adams) ผู้อำนวยการสถาบันเกซุนด์ไฮต์ ซึ่งเป็นศูนย์การแพทย์ในรัฐเวสต์เวอร์จิเนีย สหรัฐอเมริกาที่เชื่อว่าการมีอารมณ์ขันจะเป็นปัจจัยที่สำคัญด้านสุขภาพ ทำให้อัตราการเต้นของชีพจรลดลงระดับหนึ่ง มีการหลังสารแอนโดรฟินส์และ Adams เพิ่มปริมาณออกซิเจนในกระแสเลือด ทำให้มีการปลดปล่อยการสร้างสรรค์และกระตุ้นทักษะในการคิดเชิงสร้างสรรค์สูง คนที่มีอารมณ์ขันจะเสริมสร้างให้บรรยากาศในที่ทำงานให้มีความสุขสนุกสนาน เพลิดเพลิน เป็นกระบวนการในการปลดปล่อยความตึงเครียด แม้แต่ในเมืองบังคาลอร์ (Bangalore) ประเทศอินเดียก็มีการจัดตั้งมหาวิทยาลัยหัวเราะ (Laughter University) ขึ้นเพื่อเป็นการฝึกหัวเราะให้เป็นธรรมชาติ ไม่ใช่การหัวเราะ หึ หึ ๆ หรือฝืนยิ้มที่ริมฝีปากเล็กน้อย แต่เป็นการหัวเราะแบบสุด ๆ เพื่อให้มีความสุข รื่นเริง บันเทิงใจ ทำให้เกิดความหรรษาแห่งอารมณ์ ซึ่งสรุปโดยนักจิตวิทยาและนักวิจัยทางการแพทย์ก็พบว่าคนที่มีความอารมณ์ขันจะส่งผลต่อการมีความสร้างสรรค์

2. มีความคิดเชิงสร้างสรรค์ มองโลกในแง่บวก ให้กำลังใจตัวเองเสมอ คิดในสิ่งที่ คนอื่นไม่คาดคิด คิดนอกกรอบ คิดสิ่งใหม่ ๆ มีความสามารถในการบูรณาการทักษะและความรู้ เพื่อก่อให้เกิดสิ่งใหม่ ๆ การอยู่ในสภาพแวดล้อมที่สร้างสรรค์และบรรยากาศที่จริงจัง ไว้วางใจ ให้โอกาสให้อภัยจะเอื้ออำนวย สนับสนุนให้เกิดความคิดใหม่ ๆ นำไปสู่ความคิดเชิงสร้างสรรค์ได้

3. มีสติปัญญาเฉลียวฉลาด มีความฉับไวในการตอบสนองต่อปัญหาอย่างสร้างสรรค์ สอดคล้องกับศาสตราจารย์โฮเวิร์ด การ์ดเนอร์ที่กล่าวว่า การมีสติปัญญาเฉลียวฉลาดเป็น

ความสามารถอย่างหนึ่งในการแก้ปัญหาอย่าง สร้างสรรค์ขณะที่ ศาสตราจารย์เดวิด เปรอร์กินส์ (David Perkins) จากมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด กล่าวว่า องค์ประกอบความเฉลียวฉลาดมี 3 อย่างคือ ความฉลาดโดยประสาทโดยประสบการณ์และโดยการคิดไตร่ตรอง

ความเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง

เบิร์น (Burns, 1978, p. 4 อ้างถึงใน Yukl & Fleet, 1992, pp. 253-254) เป็นบุคคลแรกที่เสนอกระบวนการที่เกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงตอนเริ่มต้นใช้ชื่อเรียกว่า ภาวะผู้นำการปรับเปลี่ยน (Transforming Leadership) โดยอธิบายภาวะผู้นำในเชิงกระบวนการที่ผู้นำมีอิทธิพลต่อผู้ตามและในทางกลับกันผู้ตามก็ส่งอิทธิพลต่อการแก้ไขพฤติกรรมของผู้นำเช่นกัน ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมองได้ทั้งในระดับแคบที่เป็นกระบวนการที่ส่งอิทธิพลต่อบุคคล (Individual) และในระดับที่กว้างที่เป็นกระบวนการในการใช้อำนาจเพื่อเปลี่ยนแปลงสังคมและปฏิรูปสถาบัน ในทฤษฎีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของเบิร์น (Burns S Theory of Transformational Leadership) ผู้นำการเปลี่ยนแปลงพยายามยกระดับของการตระหนักรู้ของผู้ตาม โดยการยกระดับแนวความคิดและค่านิยมทางศีลธรรมให้สูงขึ้น เช่น ในเรื่องเสรีภาพ ความยุติธรรม ความเท่าเทียมกัน สันติภาพและมนุษยธรรม โดยไม่ยึดตามอารมณ์ เช่น ความกลัว ความเห็นแก่ตัว ความอิจฉาริษยา ผู้นำจะทำให้ผู้ตามก้าวขึ้นจากตัวตนในทุก ๆ วัน (Everyday Selves) ไปสู่ตัวตนที่ดีกว่า (Better Selves) เบิร์นมีแนวความคิดว่าภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลง อาจมีการแสดงออกโดยผู้ใดในองค์กรในทุกตำแหน่งซึ่งอาจจะเป็นผู้นำหรือผู้ตาม และอาจเกี่ยวกับคนที่มีอิทธิพลเท่าเทียมกันสูงกว่าหรือต่ำกว่าก็ได้

เบิร์น ได้ให้ความหมายภาวะผู้นำว่า หมายถึง การที่ผู้นำทำให้ผู้ตามสามารถบรรลุจุดมุ่งหมายที่แสดงออกถึงค่านิยม แรงจูงใจ ความต้องการ ความจำเป็น และความคาดหวังทั้งในผู้นำและผู้ตาม เบิร์น เห็นว่าภาวะผู้นำ เป็นปฏิสัมพันธ์ของบุคคลที่มีความแตกต่างกัน ในด้านอำนาจ ระดับแรงจูงใจ และทักษะเพื่อไปสู่จุดมุ่งหมายร่วมกันซึ่งเกิดได้ใน 3 ลักษณะ คือ

1. ภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยน (Transactional Leadership) เป็นปฏิสัมพันธ์ที่ผู้นำติดต่อกับผู้ตามเพื่อแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ซึ่งกันและกัน ผู้นำจะใช้รางวัลเพื่อตอบสนองความต้องการ และเพื่อแลกเปลี่ยนกับความสำเร็จในการทำงานถือว่าผู้นำและผู้ตามมีความต้องการอยู่ในระดับขั้นแรกตามทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ (Maslow's Need Hierarchy Theory)

2. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Transformational Leadership) ผู้นำจะตระหนักถึงความต้องการและแรงจูงใจของผู้ตาม ผู้นำและผู้ตามจะมีปฏิสัมพันธ์ในลักษณะยกระดับความต้องการซึ่งกันและกันก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสภาพทั้งสองฝ่าย คือ เปลี่ยนผู้ตามเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง และเปลี่ยนผู้นำการเปลี่ยนแปลงให้เป็นผู้นำแบบจริยธรรม กล่าวคือ ผู้นำ

การเปลี่ยนแปลงจะตระหนักถึงความต้องการของผู้ตาม และจะกระตุ้นผู้ตามให้เกิดความสำนึก (Conscious) และยกระดับความต้องการของผู้ตามให้สูงขึ้นตามลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ และทำให้ผู้ตามเกิดจิตสำนึกของอุดมการณ์ และยึดมั่นค่านิยมเชิงจริยธรรม เช่น อิศรภาพ ความยุติธรรม ความเสมอภาค สันติภาพ สิทธิมนุษยชน

3. ภาวะผู้นำแบบจริยธรรม (Moral Leadership) ผู้นำการเปลี่ยนแปลงเป็นผู้นำแบบจริยธรรมอย่างแท้จริง เมื่อผู้นำได้ยกระดับความประพฤติและความปรารถนาเชิงจริยธรรมของทั้งผู้นำและผู้ตามให้สูงขึ้นและก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งสองฝ่ายอำนาจของผู้นำจะเกิดขึ้นเมื่อผู้นำทำให้เกิดความไม่พอใจต่อสภาพเดิมทำให้เกิดความขัดแย้งระหว่างค่านิยมกับวิธีปฏิบัติ สร้างจิตสำนึกให้ผู้ตามเกิดความต้องการในระดับที่สูงขึ้นกว่าเดิมตามลำดับความต้องการของมาสโลว์และระดับการพัฒนาจริยธรรมของโคลเบอร์ก จึงดำเนินการ การเปลี่ยนแปลงทำให้ผู้นำและผู้ตามไปสู่จุดมุ่งหมายที่สูงสุดสภาวะผู้นำทั้ง 3 ลักษณะตามทฤษฎีของเบรินมีลักษณะเป็นแกนต่อเนื่องภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยนอยู่ปลายสุดของแกนตรงกันข้ามกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงซึ่งมุ่งเปลี่ยนสภาพไปสู่ภาวะผู้นำแบบจริยธรรม

แบส (Bass, 1985, p. 18 อ้างถึงใน รัตติกรณ์ จงวิศาล, 2556, น. 249 - 250) ได้เสนอทฤษฎีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงโดยอธิบายกระบวนการเปลี่ยนสภาพในองค์กรและได้ชี้ให้เห็นความแตกต่างระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงแบบบารมี (Charismatic) และแบบแลกเปลี่ยน (Transactional) แบส นิยามภาวะผู้นำในแง่ของผลกระทบของผู้นำที่มีต่อตัวผู้ตาม ผู้นำจะเปลี่ยนสภาพผู้ตามโดยการทำให้พวกเขาตระหนักในความสำคัญและคุณค่าในผลลัพธ์ของงานมากขึ้น โดยยกระดับความต้องการของผู้ตามหรือชักจูงให้พวกเขาเห็นแก่องค์กรมากกว่าการสนใจตนเอง ผลจากอิทธิพลเหล่านี้ทำให้ผู้ตามมีความเชื่อมั่นและเคารพในตัวผู้นำและได้รับการจูงใจให้ทำสิ่งต่าง ๆ ได้มากกว่าที่คาดหวังในตอนแรกหรือที่เรียกว่า ได้ผลการปฏิบัติงานที่เหนือความคาดหมาย (Performance Beyond Expectations) แบสเห็นว่าภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเป็นมากกว่าคำเพียงคำเดียวที่เรียกว่าบารมี (charisma) เขาเห็นว่าบารมีเป็นสิ่งจำเป็นแต่ไม่เพียงพอสำหรับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงนอกจากนั้น ผู้นำการเปลี่ยนแปลงพยายามที่จะทำให้ผู้ตามอ่อนแอและต้องคอยพึ่งพา ผู้นำ และสร้างความจงรักภักดีมากกว่าความผูกพันในด้านแนวคิดภาวะผู้นำ

แบส ให้นิยามภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในทางที่กว้างกว่าของเบริน โดยไม่ใช่เพียงแค่การใช้สิ่งจูงใจ (Incentive) เพื่อให้มีความพยายามมากขึ้นเพื่อเป็นการจูงใจด้วยแรงจูงใจภายใน และภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมีความแตกต่างจากภาวะผู้นำการแลกเปลี่ยนแต่ไม่ใช่กระบวนการ

ที่เกิดขึ้นแยกจากกัน แบล ยอมรับว่าในผู้นำคนเดียวกันอาจใช้ภาวะผู้นำทั้งสองแบบ ในแต่สถานการณ์หรือเวลาที่แตกต่างกัน

การมีวิสัยทัศน์

ไพฑูรย์ สีนลาร์ตัน (2553, น. 12) กล่าวว่า การมีวิสัยทัศน์ เป็นคุณลักษณะและพฤติกรรมของผู้นำที่ต้องมีความสามารถในการกำหนดเป้าหมาย กำหนดสาระตามเป้าหมาย และกำหนด วิธีการตามเป้าหมายและสาระนั้น ผู้นำเชิงวิสัยทัศน์จึงต้องมีความเก่ง รอบรู้ มีวิธีการพร้อมกันไปไม่ใช่ชำนาญเฉพาะวิธีการบริหารแต่ขาดความรู้ในทิศทางหรือวิสัยทัศน์ ซึ่งวิสัยทัศน์จะต้องประกอบไปด้วยตัวบ่งชี้ การสร้างวิสัยทัศน์ การเผยแพร่วิสัยทัศน์ การปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ และการเป็นแบบอย่างที่ดี

สัมฤทธิ์ กางเพ็ง และสรายุทธ กันหลง (2553, น. 36) กล่าวว่า การมีวิสัยทัศน์เป็นการมองภาพในอนาคต ประกอบด้วย

1. การตระหนักรู้ตัวเอง เป็นความรู้ความเข้าใจในการไตร่ตรองปัญหาต่าง ๆ
2. การมองการณ์ไกล เป็นความสามารถในการมองอนาคต การคาดการณ์ล่วงหน้า
3. การสร้างมโนทัศน์ เป็นความสามารถในการมองสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตการมองเห็นสถานการณ์ทุกมิติอย่างลึกซึ้ง

กิตติกาญจน์ ปฏิพันธ์ (2555, น. 29) กล่าวว่า การมีวิสัยทัศน์ เป็นการแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาถึงการมองภาพในอนาคตที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศ โดยวัดได้จากตัวบ่งชี้ของวิสัยทัศน์ คือ 1) การสร้างวิสัยทัศน์ 2) การเผยแพร่วิสัยทัศน์ 3) การปฏิบัติตามวิสัยทัศน์

อลิชา โรเบิร์ตส์ (2556, pp. 65-67) กล่าวว่า การมีวิสัยทัศน์ เป็นความสามารถในการมองเห็นภาพที่จะเกิดขึ้นในอนาคตหรือการสร้างภาพในอนาคตด้วยความมุ่งมั่นที่จะให้เกิดขึ้นจริงซึ่งสามารถใช้เป็นเป้าหมายและทำให้เกิดการวางแผนต่อไปได้ ดังนั้น วิสัยทัศน์เป็นสิ่งสำคัญยิ่งสำหรับผู้นำต้องมีและต้องมีวิสัยทัศน์ที่ดีเพียงพอด้วยเพราะวิสัยทัศน์เป็นสิ่งสำคัญที่สามารถนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จได้ การเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ คือ การเป็นผู้ที่มองการณ์ไกล มองเห็นภาพในอนาคตตัวองค์กรจะก้าวไปสู่ความสำเร็จได้อย่างไรและสามารถกระจายวิสัยทัศน์นั้นไปยังพนักงานในองค์กรทำให้ทุกคนเกิดความมุ่งมั่นที่จะทำงานร่วมกันเพื่อให้องค์กรบรรลุเป้าหมายได้วิสัยทัศน์ที่ดี ควรมีลักษณะสำคัญ ดังนี้

1. สามารถมองเห็นภาพได้จินตนาการได้ ในการสร้างวิสัยทัศน์นั้น ผู้นำต้องแน่ใจว่าสามารถทำให้ผู้ตามมองเห็นภาพนั้นได้ คือ สิ่งที่พูดออกมานั้นต้องมีความเป็นไปได้ ไม่ไกลเกินฝัน และทำให้ทุกคนเชื่อมั่นว่า นั่นคือสิ่งที่เกิดขึ้นในอนาคตจริง ๆ หรือมีกำหนดเวลาที่แน่นอน

2. ชัดเจน เข้าใจง่าย สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้จริง หากวิสัยทัศน์นั้นเป็นเพียงความคิดที่ไม่มีความชัดเจน ไม่มีรายละเอียดมากเท่าที่ควร และไม่มีการวางแผนไว้ว่า จะสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างไร ย่อมถือเป็นวิสัยทัศน์ไม่ดี ไม่สามารถทำให้บรรลุผลได้

3. มีความน่าสนใจ ทำท่าย ปลุกเร้า วิสัยทัศน์ที่จะนำไปสู่ความสำเร็จได้นั้น ต้องเป็นวิสัยทัศน์ที่มีพลัง สามารถทำให้ผู้ตามเกิดความคาดหวัง เกิดความทะเยอทะยานและรู้สึกว่าเป็นเป้าหมายที่ท้าทายความสามารถเป็นอย่างยิ่ง

4. สมาชิกในองค์กรได้มีส่วนร่วมในการออกความคิดเห็น แม้ว่าผู้นำจะเป็นผู้กำหนดวิสัยทัศน์นั้นขึ้น แต่จำเป็นอย่างยิ่งที่สมาชิกในองค์กรจะต้องมีส่วนร่วมในการออกความคิดเห็นเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ขององค์กร วิสัยทัศน์นั้นต้องสามารถยืดหยุ่นหรือเปลี่ยนแปลงได้ถ้ามีข้อมูลหรือเหตุผลที่ดีมาขัดแย้ง การรับฟังความคิดเห็นจะทำให้ผู้ตามให้ความสนับสนุนและเต็มใจที่จะปฏิบัติตาม

5. ต้องมีความสอดคล้องกับเป้าหมายขององค์กรผู้นำจำเป็นต้องยึดเป้าหมายขององค์กรเป็นหลัก จึงจะสามารถสร้างวิสัยทัศน์ที่จะนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จที่ต้องการได้ หากผู้นำมีวิสัยทัศน์ที่ขัดแย้งกับเป้าหมายขององค์กร การปฏิบัติงานของพนักงานในองค์กรกับความสำเร็จที่องค์กรต้องการก็คงจะเป็นคนละเรื่องกัน

กฤษพล อัมระนันท์ (2559, น. 49) กล่าวว่า การมีวิสัยทัศน์ เป็นพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงการมองภาพในอนาคตที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลง สอดคล้องกับเป้าหมาย ขององค์กรสามารถมองเห็นวิธีการปฏิบัติที่มีทิศทางและขอบเขตที่จะนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จ โดยวัดได้จากตัวบ่งชี้ของการมีวิสัยทัศน์ คือ 1) การสร้างวิสัยทัศน์ 2) การเผยแพร่วิสัยทัศน์ 3) การปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ 4) การเป็นแบบอย่างที่ดี

รอบบินส์ และคูลเธอร์ (Robbins & Coulter, 2003, p. 196) กล่าวว่า การมีวิสัยทัศน์ เป็นความสามารถของผู้นำในการสร้างและสื่อสารวิสัยทัศน์ในอนาคตขององค์กรซึ่งให้เห็นว่าองค์กรจะเจริญเติบโตและมีสภาพที่ดีขึ้นจากปัจจุบันอย่างน่าเชื่อถือ น่าสนใจและมีความเป็นไปได้จริง วิสัยทัศน์เช่นนี้หากได้รับการเลือกและปฏิบัติอย่างเหมาะสม จะเป็นพลังขับเคลื่อนต่อการสร้างอนาคตขององค์กรซึ่งในกระบวนการนี้ ทักษะ พรสวรรค์และทรัพยากรจะถูกนำมาใช้ไปอย่างเต็มที่เพื่อทำให้วิสัยทัศน์ปรากฏเป็นจริง

แบส และริคกีโอ (Bass & Riggio, 2006, p. 6) กล่าวว่า การมีวิสัยทัศน์ เป็นความสามารถของผู้นำที่สามารถถ่ายทอดวิสัยทัศน์ไปยังผู้ตาม ผู้นำจะต้องมีความสม่ำเสมอมากกว่าการเอาแต่อารมณ์สามารถควบคุมอารมณ์ได้ในสถานการณ์วิกฤต ผู้นำเป็นผู้ที่ไว้ใจได้ว่า

จะทำในสิ่งที่ถูกต้อง ผู้นำจะเป็นผู้ที่มีศีลธรรมและมีจริยธรรมสูงหลีกเลี่ยงการจะใช้อำนาจเพื่อผลประโยชน์ส่วนตนแต่จะประพฤติตนเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ส่วนรวมและผู้นำจะต้องแสดงการอุทิศตัวหรือความผูกพันต่อเป้าหมายและวิสัยทัศน์ร่วมกัน ผู้นำจะแสดงความเชื่อมั่นและแสดงให้เห็นความตั้งใจอย่างแน่วแน่ว่าจะสามารถบรรลุเป้าหมายได้ ผู้นำจะช่วยให้ผู้ตามมองข้ามผลประโยชน์ของตน เพื่อวิสัยทัศน์และภารกิจขององค์การรวมทั้งกระตุ้นผู้ตามให้มีความคิดสร้างสรรค์รวมถึงผู้นำต้องมีบทบาทในการพัฒนาวิสัยทัศน์ที่จะนำทางเป้าประสงค์ขององค์การและวิธีปฏิบัติการมีการติดต่อ วิสัยทัศน์ และสื่อสารความหมายให้ชัดเจนทำให้เกิดจิตวิญญาณแห่งความเป็นความกระตือรือร้น การมองโลกในแง่ดี ความผูกพันต่อเป้าประสงค์วิสัยทัศน์ร่วมและการเชื่อมต่อภายในกลุ่มงาน และ องค์การ ซึ่งประกอบด้วย การติดต่อสื่อสารวิสัยทัศน์ใช้สัญลักษณ์ที่จะเน้นย้ำความพยายามของผู้ตามและการเป็นแบบอย่างของพฤติกรรมที่เหมาะสม

โรบินสัน (Robinson, 2007, p. 120) กล่าวว่า การมีวิสัยทัศน์ เป็นความสามารถของผู้บริหารที่ประกอบไปด้วยตัวบ่งชี้การสร้างและการเผยแพร่วิสัยทัศน์ในการสร้างวิสัยทัศน์ ผู้บริหารจะต้องเตรียมและใช้ข้อมูลต่างๆ เพื่อให้มีข้อมูลข่าวสารให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

ฮัทช์ (Hatch, 2009, p. 16) กล่าวว่า การมีวิสัยทัศน์ เป็นความสามารถของผู้นำในการคาดการณ์เหตุการณ์ต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อสภาวะการณ์ในอนาคตทำให้องค์กรสามารถดำเนินงานไปสู่เป้าหมายขององค์การโดยการเพิ่มประสิทธิภาพและความรับผิดชอบให้กับผู้ตามได้ร่วมตัดสินใจ ซึ่งผู้นำจะต้องเป็นผู้ริเริ่มให้คำปรึกษาและสนับสนุนบุคลากร ได้พัฒนาคุณภาพของผลผลิตและการบริการรวมถึงการปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างทำให้ผู้ตามเกิดความไว้วางใจ

สรุปได้ว่า การมีวิสัยทัศน์ เป็นความสามารถของผู้บริหารในการมองภาพในอนาคตที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในการกำหนดเป้าหมายขององค์กร สามารถมองเห็นวิธีการปฏิบัติที่มีทิศทางและขอบเขตที่จะนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จ รู้จักแสวงหาวิธีการใหม่ ๆ นำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา มีสติปัญญาในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ มีความคิดไตร่ตรอง สุขุม รอบคอบในการวางแผนงาน การเผยแพร่ปลูกเร้าให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผนงานขององค์กรและการเป็นแบบอย่างที่ดี

การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล

รุ่งนภา วิจิตรวงศ์ (2551, น. 43) กล่าวว่า การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล เป็นการดูแล เอาใจใส่ผู้ตามเป็นรายบุคคลและทำให้ผู้ตามรู้สึกว่ามีคุณค่าและมีความสำคัญ ผู้นำจะเป็นผู้ฝึกสอน และเป็นพี่เลี้ยงของผู้ตามแต่ละคนเพื่อพัฒนาผู้ร่วมงาน ผู้นำจะเอาใจใส่เป็นพิเศษในความต้องการ ตามปัจเจกบุคคลเพื่อความสัมฤทธิ์และความเติบโตของแต่ละคน ผู้นำจะพัฒนา

ศักยภาพ ผู้ตามและเพื่อนร่วมงานให้สูงขึ้น การประพุดิของผู้นำแสดงให้เห็นว่าเข้าใจและยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล

วินิชัย แสงหม่น (2552, น. 23) กล่าวว่า การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล เป็นระดับพฤติกรรมที่ผู้นำแสดงให้เห็นในการจัดการหรือทำงาน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล มีการเอาใจเขามาใส่ใจเรา มีการติดต่อสื่อสารแบบสองทางและเป็นรายบุคคล สนใจและเอาใจใส่ผู้ร่วมงานเป็นรายบุคคล มีการวิเคราะห์ความต้องการและความสามารถของแต่ละบุคคล เป็นพี่เลี้ยง สอน ให้คำแนะนำ และส่งเสริมพัฒนาผู้ร่วมงานให้พัฒนาตนเอง มีการกระจายอำนาจ โดยการมอบหมายให้ผู้ร่วมงาน โดยผู้นำจะมีคุณลักษณะสำคัญ ในด้านของความเข้าใจ ความแตกต่างระหว่างบุคคล และการเอาใจเขามาใส่ใจเรา มีความสามารถในการติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคล และมีเทคนิคการมอบหมายงานที่ดี

สรัญญา เกิดแก้ว (2553, น. 34) กล่าวว่า การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลนั้นผู้นำสนใจในผู้ตามแต่ละคนอย่างใกล้ชิด ส่งเสริมพัฒนาผู้ตามแต่ละคนตามความต้องการ ตามความสนใจ ความสามารถตลอดจนผู้นำปฏิบัติต่อผู้ตามอย่างเท่าเทียมกัน การคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและให้ข้อมูลย้อนกลับ สนับสนุนให้ผู้ตามพัฒนาตนเองเพื่อบรรลุเป้าหมายที่ต้องการ

สมหมาย โอภาณี (2558, น. 6) กล่าวว่า การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลเป็นพฤติกรรมที่ผู้บริหารโรงเรียนแสดงให้เห็นในการบริหารงานโรงเรียนที่ปฏิบัติต่อผู้ร่วมงาน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลอย่างเท่าเทียมกัน มีวิสัยใจและสนองความต้องการของผู้ร่วมงานที่แตกต่างกันตามความเหมาะสมของแต่ละบุคคล ให้โอกาสผู้ร่วมงานพัฒนาตนเอง โดยการฝึกอบรมอย่างสม่ำเสมอ ทำหน้าที่นี้เทศและพัฒนาความสามารถของผู้ร่วมงานอยู่เสมอ มอบหมายงานให้ผู้ร่วมงานเหมาะสมกับความรู้ความสามารถของแต่ละบุคคล

กฤษพล อัมระนันท์ (2559, น. 52) กล่าวว่า การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลเป็นพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงการดูแลเอาใจใส่เป็นกรณีพิเศษถึงความต้องการของแต่ละบุคคลเพื่อความเติบโตในหน้าที่การงาน พัฒนาศักยภาพของผู้ตามให้สูงขึ้นทั้งยังสนับสนุนและให้โอกาสในการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ที่ท้าทายความสามารถจนมีความรู้สึกว่าคุณค่า ซึ่งให้เห็นถึงความรู้ความสามารถที่แตกต่างระหว่างบุคคล การมอบหมายงานที่เหมาะสมและเปิดโอกาสให้บุคลากรได้ใช้ความสามารถพิเศษอย่างเต็มที่ สามารถพัฒนาวิธีการต่าง ๆ ที่มีประสิทธิภาพอย่างหลากหลายทันกับโลกยุคปัจจุบันมาใช้ปฏิบัติงานในหน้าที่อย่างเหมาะสม โดยวัดได้จากตัวบ่งชี้ของการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล คือ 1) การคำนึงถึง

ความแตกต่างระหว่างบุคคล 2) การมอบหมายงานที่เหมาะสม 3) การให้ความสำคัญต่อการพัฒนาบุคลากร 4) การให้ขวัญกำลังใจในการทำงาน

ธูมากร เจตีย์คำ (2559, น. 30) กล่าวว่า การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลเป็นพฤติกรรมที่ผู้บริหารแสดงให้เห็นในการจัดการหรือการทำงานโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล มีการเอาใจเขามาใส่ใจเรา มีการติดต่อสื่อสารแบบสองทางและเป็นรายบุคคลสนใจและเอาใจใส่ผู้ร่วมงานเป็นรายบุคคลมีการวิเคราะห์ความต้องการและความสามารถของแต่ละบุคคลเป็นที่เล็งสอนให้คำแนะนำและส่งเสริมพัฒนาผู้ร่วมงานให้พัฒนาตนเอง มีการกระจายอำนาจโดยการมอบหมายงานให้ผู้ร่วมงานโดยผู้นำจะมีคุณลักษณะสำคัญในด้านความเข้าใจในความแตกต่างระหว่างบุคคลและการเอาใจเขามาใส่ใจเราความสามารถในการติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคลและเทคนิคการมอบหมายงาน

แบส และอโวลิโอ (Bass & Avolio, 1994, pp. 71-73) กล่าวว่า การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลนั้น ผู้นำจะมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับบุคคลในฐานะเป็นผู้นำให้การดูแลเอาใจใส่ผู้ตามเป็นรายบุคคล และทำให้ผู้ตามรู้สึกมีคุณค่ามีความสำคัญ ผู้นำจะเป็นโค้ชและเป็นพี่เลี้ยงของผู้ตามแต่ละคน เพื่อการพัฒนาผู้ตาม ผู้นำจะเอาใจใส่เป็นพิเศษในความต้องการของปัจเจกบุคคล เพื่อความสมฤทธิ์และความเติบโตของแต่ละคน ผู้นำจะพัฒนาศักยภาพของผู้ตามและเพื่อร่วมงานให้สูงขึ้น นอกจากนี้ผู้นำจะมีการปฏิบัติต่อผู้ตามโดยการให้โอกาสในการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ สร้างบรรยากาศของการให้การสนับสนุน คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลในด้านความจำเป็นและความต้องการ การประพุดติของผู้นำแสดงให้เห็นว่าเข้าใจและยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล เช่น บางคนได้รับกำลังใจมากกว่าบางคนได้รับการตัดสินใจด้วยตนเองมากกว่าบางคนมีมาตรฐานที่เคร่งครัดกว่าบางคนมีโครงสร้างงานที่มากกว่า ผู้นำมีการส่งเสริมการสื่อสารสองทาง และมีการจัดการด้วยการเดินดูรอบๆ มีปฏิสัมพันธ์กับผู้ตามเป็นการส่วนตัว ผู้นำสนใจในความกังวลของแต่ละบุคคลเห็นปัจเจกบุคคลเป็นบุคคลทั้งหมดมากกว่าเป็นพนักงานหรือเป็นเพียงปัจจัยการผลิต ผู้นำจะมีการฟังอย่างมีประสิทธิภาพมีการเอาใจเขามาใส่ใจเรา ผู้นำจะมีการมอบหมายงานเพื่อเป็นเครื่องมือในการพัฒนาผู้ตาม เปิดโอกาสให้ผู้ตามได้ใช้ความสามารถพิเศษอย่างเต็มที่และเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ที่ท้าทายความสามารถ ผู้นำจะดูแลผู้ตามว่าต้องการคำแนะนำ การสนับสนุนและการช่วยก้าวหน้าในการทำงานที่รับผิดชอบอยู่หรือไม่โดยผู้ตามจะรู้สึกว่ามีกำลังใจถูกตรวจสอบ

ยูกิ (Yuki, 1994, p. 352) กล่าวว่า การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลนั้นผู้นำการเปลี่ยนแปลงตอบสนองต่อความต้องการของผู้ตาม ตามความแตกต่างของแต่ละบุคคล โดยผู้นำให้การสนับสนุนส่งเสริมและพัฒนาประสบการณ์แก่ผู้ตาม

นอร์ทเฮ้าส์ (Northouse, 2003, p. 177) กล่าวว่า การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลเป็นพฤติกรรมที่ผู้นำใช้การแตกต่างความหมายไปยังลูกน้องแต่ละคนให้รับทราบข้อเท็จจริง เพื่อให้ผู้ตามเติบโตในหน้าที่การทำงาน ใช้กลวิธีปฏิบัติต่อผู้ตามแต่ละคนในวิถีทางที่เป็นเอกลักษณ์และแตกต่างกัน

โรบินสัน (Robinson, 2007, p. 121) กล่าวว่า การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลเป็นพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงการดูแลเอาใจใส่ในกรณีพิเศษถึงความต้องการของแต่ละบุคคลเพื่อความเติบโตในหน้าที่การงาน พัฒนาศักยภาพของผู้ตามให้สูงขึ้น ทั้งยังสนับสนุนและให้โอกาสในการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ที่ท้าทายความสามารถจนรู้สึกว่าคุณค่า

สรุปได้ว่า การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล เป็นความสามารถของผู้บริหารในการปฏิบัติต่อผู้ร่วมงานโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล รับฟังเรื่องราวและความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน มีการมอบหมายงานที่เหมาะสม การให้ขวัญกำลังใจในการทำงานและเปิดโอกาสให้บุคลากรได้ใช้ความสามารถพิเศษอย่างเต็มที่ สามารถพัฒนาวิธีการต่างๆ ที่มีประสิทธิภาพอย่างหลากหลายทันกับโลกในยุคปัจจุบันมาใช้ปฏิบัติงานในหน้าที่อย่างเหมาะสม

**นโยบายการบริหารการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 39**

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามกฎหมาย ว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ และมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

1. จัดทำนโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบาย มาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน และความต้องการของท้องถิ่น
2. วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษา และหน่วยงานในเขตพื้นที่การศึกษาและแจ้งจัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้หน่วยงานข้างต้นรับทราบ รวมทั้งกำกับตรวจสอบ ติดตาม การใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานดังกล่าว
3. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
4. กำกับ ดูแล ติดตาม และประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และในเขตพื้นที่การศึกษา
5. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
6. ประสานการระดมทรัพยากรด้านต่าง ๆ รวมทั้งทรัพยากรบุคคล เพื่อส่งเสริม สนับสนุน การ จัดและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
7. จัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษาและประเมินผลสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
8. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาของสถานศึกษาของเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษารูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา
9. ดำเนินการและประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
10. ประสาน ส่งเสริม การดำเนินงานของคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และคณะทำงานด้านการศึกษา
11. ประสานการปฏิบัติราชการทั่วไปกับองค์กร หน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

12. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39, 2561, น.1)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 รับผิดชอบการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดพิษณุโลก จำนวน 39 โรงเรียน และในจังหวัดอุตรดิตถ์ จำนวน 18 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 57 โรงเรียน ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มีแนวคิดและหลักการบริหารงานโดยมุ่งส่งเสริมให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 และสถานศึกษาในสังกัดเป็นองค์กรที่มีความเข้มแข็งในการบริหารและจัดการศึกษาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้โดยมีแนวคิดและหลักการบริหารงาน ดังนี้

1. บริหารงานเชิงยุทธศาสตร์ มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์
2. นำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารงาน
3. บริหารการศึกษาในรูปแบบเครือข่าย
4. กระจายอำนาจในการบริหารจัดการโดยยึดหลักการมีส่วนร่วม
5. ระดมทรัพยากรมาใช้ในการจัดการศึกษา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

เขต 39, 2561, น. 4)

วิสัยทัศน์

ปี พ.ศ. 2562 “เป็นองค์กรในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้มีคุณภาพสู่มาตรฐานสากล บนพื้นฐานความเป็นไทย”

พันธกิจ

1. จัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติและการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข
2. พัฒนาศักยภาพผู้เรียนเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันโดยพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต ทักษะวิชาชีพ คุณลักษณะในศตวรรษที่ 21
3. ส่งเสริมการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นมืออาชีพ
4. สร้างโอกาส ความเสมอภาคลดความเหลื่อมล้ำ ให้ผู้เรียนทุกคนได้รับบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม
5. ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเป้าหมายโลกเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน(SDGs)

6. พัฒนาระบบบริหารจัดการแบบบูรณาการ และส่งเสริมให้ทุกภาคส่วน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จักรกฤษณ์ โปคาพล (2555) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารเทศบาลตำบลในจังหวัดร้อยเอ็ด" พบว่า 1) ผู้บริหารเทศบาลตำบล มีระดับการแสดงออกภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับมาก 2) การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารเทศบาลจำแนกตามสถานภาพต่างกัน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 3) การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารเทศบาล จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 4) ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารเทศบาลตำบลในจังหวัดร้อยเอ็ดมีความสัมพันธ์กับความยืดหยุ่น ความมีจินตนาการและความมีวิสัยทัศน์ ในระดับความสัมพันธ์มาก

กาญจนา ศิลา (2556) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพฯ สำนักงานเขตบางเขน" พบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบางเขน (เครือข่ายที่ 19) โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบางเขน (เครือข่ายที่ 19) จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบางเขน (เครือข่ายที่ 19) จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

นัยนา ชนาฤทธิ์ (2556) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5" พบว่า 1) ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและผู้บริหารต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 จำแนกตามสถานภาพในการทำงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 3) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและผู้บริหารต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 จำแนกตาม

ประสบการณ์ในการทำงานโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และ 4) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและผู้บริหารต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กฤษพล อัมระนันท์ (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอแม่วงก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2" พบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอแม่วงก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครสวรรค์ เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอแม่วงก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครสวรรค์ เขต 2 ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามเพศ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 3) ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอแม่วงก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครสวรรค์ เขต 2 ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามอายุ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 4) ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอแม่วงก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครสวรรค์ เขต 2 ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามระดับการศึกษาโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และ 5) ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอแม่วงก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครสวรรค์ เขต 2 ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามประสบการณ์การปฏิบัติงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ดวงแข ข่านอก (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6" พบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 จำแนกตามประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ภรณ์ทิพย์ บั่นก้อง (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3" พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียน 1) ความมีจินตนาการ มีความสามารถในการสร้างแรงจูงใจให้กับผู้ร่วมงานในการริเริ่ม การเปลี่ยนแปลงงานโดยใช้นวัตกรรมเชิงระบบ มีศักยภาพทางสติปัญญาในการสร้างวิสัยทัศน์ที่เฉลียวฉลาด แก้ไขปัญหาด้วยการคิดวิเคราะห์และนำทางเลือก ในการแก้ปัญหาไปสู่การปฏิบัติ 2) ความยืดหยุ่น มีความสามารถในการปรับตัวตอบสนองต่อ สิ่งแวดล้อมอย่างรวดเร็วมีศักยภาพในการประสานงานการปรับตัวกับผู้ร่วมงานที่เหมาะสมกับ สถานการณ์ ยอมรับความคิดเห็นของผู้ร่วมงานซึ่งนำไปสู่ความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคลากรในหน่วยงาน และ 3) ความมีวิสัยทัศน์ เป็นการกำหนดพันธกิจและยุทธศาสตร์การทำงาน พร้อมกับยอมรับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น ซึ่งจะนำไปสู่การบริหารเพื่อความเป็นเลิศ ศักยภาพในการสร้างงานใหม่ๆ เพื่อพัฒนาองค์กร

มณฑา ศิริวงษ์ (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูอำเภองครักษ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครนายก" พบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูอำเภองครักษ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครนายกโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู อำเภองครักษ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครนายก จำแนกตามประสบการณ์การสอนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และ 3) ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูอำเภองครักษ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครนายก จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สุรศักดิ์ ปักการะโต, สุรีย์มาศ สุขกสิ และอัมพวัน ประเสริฐภักดี (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "บทบาทภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 17" พบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 17 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และ 3) ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

โดโรธี (Dorothy, 2001) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร การศึกษาระดับกลาง ระดับอาวุโส และระดับสูง (CEOs) ในสหรัฐอเมริกา" โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก พบว่า มียุทธศาสตร์ทั้งหมด 4 ประการที่จะช่วยส่งเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ประกอบด้วย 1) การมุ่งเน้นให้ความสำคัญกับประเด็นที่สำคัญ 2) การให้อำนาจในการทำงานแก่ทุกฝ่าย 3) การยอมรับการเปลี่ยนแปลง และ 4) การอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการปฏิบัติงาน

เมื่องเกษม (Mungkasem, 2001) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์สำหรับผู้บริหาร" พบว่า คุณลักษณะของผู้ที่มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์มีองค์ประกอบที่สำคัญ 5 ประการ คือ การมีความเป็นผู้นำ การมีวิสัยทัศน์ การทำงานเป็นทีม การมีทัศนคติด้านบวกและการมีความสามารถในการปรับตัว

โรเบิร์ต (Robert, 2005) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำกับการจัดบรรยากาศที่เหมาะสมกับโรงเรียน" พบว่า ผู้นำในสถานศึกษาจำเป็นต้องมองเห็นถึงความต้องการของบรรดาครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งหลาย รวมถึงจำเป็นต้องเปิดโอกาสให้พวกเขา ได้แสดงความคิดเห็น และแสดงวิสัยทัศน์ได้อย่างเต็มที่ในลักษณะการเพิ่มพลังอำนาจที่สำคัญจะต้องสามารถนำพาให้พวกเขาาร่วมกันสร้างบรรยากาศที่ดีของสถานศึกษาได้อย่างสร้างสรรค์

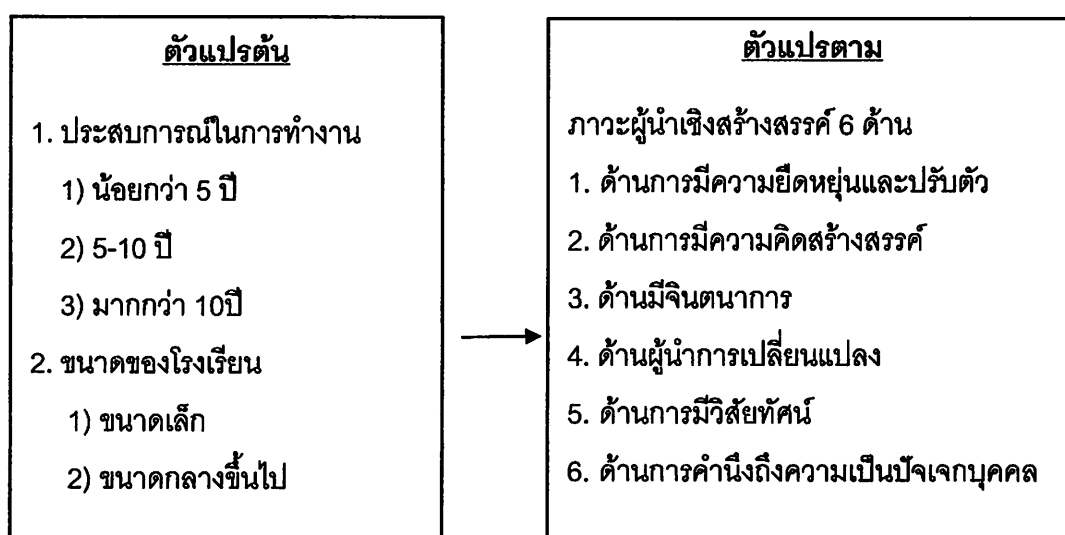
สเติร์นเบิร์ก (Stemberg, 2006) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา" พบว่า ผู้นำสถานศึกษาที่ดีนั้นจะต้องประกอบไปด้วย การตัดสินใจที่ชาญฉลาดมีความคิดสร้างสรรค์ในการนำหลักสูตรมาปรับใช้ได้จริง มีวิสัยทัศน์ที่สร้างสรรค์ในการวิเคราะห์ความคิดของตนและของบุคลากรเพื่อบรรลุเป้าหมาย และทำให้ทุกคนมีเป้าหมายร่วมกัน

จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จะเห็นได้ว่าภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสำคัญต่อการบริหารจัดการสถานศึกษา การปฏิบัติงานในบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารต้องมีความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการทำงาน มีความสามารถในการบริหารงานซึ่งการบริหารเป็นความสามารถทางพฤติกรรมในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนด ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นบุคคลสำคัญที่จะสร้างสรรค์ให้เกิดคุณภาพภายใต้ระบบการบริหารจัดการสถานศึกษานั้น ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

ระยง สำหรับใช้ในการวางแผนให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้ปรับเปลี่ยนกระบวนการบริหารจัดการ และการพัฒนาตนเอง ให้ทันต่อสภาวะการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน เพื่อมุ่งสู่เป้าหมายของการบริหารจัดการสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษากภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ได้จากการสังเคราะห์องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ดังภาพ 1

ภาพ 1 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

วิจัยเรื่อง การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 39 ดำเนินงานวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ครูจำนวน 1,413 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ครู 306 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเทียบหาขนาดของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp.607-610) และเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วนของครูในแต่ละสถานศึกษา โดยใช้ขนาดของสถานศึกษาเป็นชั้นในการแบ่งกลุ่มตัวอย่างครู จำนวน 306 คน ซึ่งจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัด
พิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จำแนกตาม
ขนาดของสถานศึกษา

ขนาดของสถานศึกษา	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
	ครู	ครู
ขนาดเล็ก	405	88
ขนาดกลางขึ้นไป	1,008	218
รวม	1,413	306

ที่มา : รายงานข้อมูลสถานศึกษา ณ วันที่ 10 มิถุนายน พ.ศ. 2562 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการศึกษา
ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัด
พิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
ประกอบด้วย สถานภาพ ประสบการณ์ในการทำงานและขนาดของสถานศึกษา มีลักษณะเป็น
แบบตรวจสอบรายการ(Check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ลักษณะของเครื่องมือ
ที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ระดับมาก
- 3 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ระดับน้อยที่สุด

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดำเนินการดังนี้

2.1 การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39

2.2 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39

2.3 กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย

2.4 กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2.5 สร้างแบบสอบถามฉบับร่างนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

2.6 นำเสนอแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว จากนั้น นำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และการใช้สำนวนภาษา โดยพิจารณาความสอดคล้องระหว่างนิยามศัพท์เฉพาะและข้อคำถาม รายนามผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย

2.6.1 รองศาสตราจารย์ ดร.จิตติมา วรรณศรี อาจารย์สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

2.6.2 ดร.สุทธิดล พุทธิรักษ์ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39

2.6.3 ดร.กนกดาว เดชก้อง รองผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนเฉลิมขวัญสตรี อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และหาดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนการพิจารณา ดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามนี้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนี้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

-1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามนี้ไม่สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ที่ยอมรับได้ต้องมีค่าตั้งแต่ 0.67 ขึ้นไป (ล้วน สายยศ, และอังคณา สายยศ, 2539, น. 249)

2.7 หลังจากนั้นนำแบบสอบถามมาหาค่า IOC (Item-Objective Congruence Index: IOC) และเลือกข้อที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 50 ขึ้นไป ผลการหาค่า IOC คือ 0.67 ทุกข้อ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการดังนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยนเรศวร เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล
2. รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้
3. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้บริการทางไปรษณีย์และส่วนหนึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง
4. เป้าหมายเก็บรวบรวมข้อมูลจำนวน 306 ฉบับ ได้รับคืนจำนวน 306 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลในการคำนวณหาค่าทางสถิติดังกล่าว โดยอาศัยการคำนวณจากโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ สถานภาพประสบการณ์การทำงานและขนาดของสถานศึกษา วิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ
2. ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ย กำหนดเกณฑ์ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554)

4.51 - 5.00 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 - 4.50 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับมาก

2.51 - 3.50 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับปานกลาง

1.51 - 2.50 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับน้อย

1.00 - 1.50 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. เปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ดังนี้

3.1 เปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

(One-way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่าง ทดสอบความแตกต่างระหว่างคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ (Scheffe's method)

3.2 เปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา วิเคราะห์ด้วยการทดสอบค่าที (t-test independent samples)

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ในการนำเสนอผลการวิจัยเรื่องภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ขนาดของสถานศึกษา

3.1 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

3.2 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 3 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดสถานศึกษา

รายการ	กลุ่มตัวอย่าง (n = 306)	
	จำนวน	ร้อยละ
1. ประสบการณ์ในการทำงาน จำแนกเป็น		
1) น้อยกว่า 5 ปี	92	30.06
2) 5 - 10 ปี	157	51.31
3) มากกว่า 10 ปี	57	18.63
รวม	306	100.00
2. ขนาดสถานศึกษา จำแนกเป็น		
1) ขนาดเล็ก	88	28.76
2) ขนาดกลางขึ้นไป	218	71.24
รวม	306	100.00

จากตาราง 3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีจำนวนรวมทั้งสิ้น 306 คน จำแนกตามประสบการณ์ในการ พบว่า ประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 30.06 ประสบการณ์ในการทำงาน 5 - 10 ปี จำนวน 157 คน คิดเป็นร้อยละ 51.31 และ ประสบการณ์ในการทำงาน มากกว่า 10 ปี จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 18.63 และจำแนกตามขนาดสถานศึกษาขนาด พบว่า ขนาดสถานศึกษาขนาดเล็กมีจำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 28.76 ขนาดสถานศึกษาขนาดกลางขึ้นไปมีจำนวน 218 คนคิดเป็นร้อยละ 71.24

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39

ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาพรวมของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39

ด้าน	ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ของผู้บริหารสถานศึกษา	ประชากร (n = 306)		ระดับ	อันดับ
		\bar{x}	S.D.		
1	ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว	4.08	0.63	มาก	6
2	ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์	4.32	0.71	มาก	1
3	ด้านมีจินตนาการ	4.23	0.70	มาก	4
4	ด้านความเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง	4.22	0.71	มาก	5
5	ด้านการมีวิสัยทัศน์	4.29	0.72	มาก	2
6	ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล	4.25	0.70	มาก	3
รวมเฉลี่ย		4.23	0.64	มาก	-

จากตาราง 4 พบว่า ในภาพรวมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับดังนี้ ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ด้านมีจินตนาการ ด้านความเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง และด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว

ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาพรวมของภาวะผู้นำ
เชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา
ในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39
ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว

ข้อ	ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว	ประชากร (n = 306)		ระดับ	อันดับ
		\bar{x}	S.D.		
1.	ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการคิดแบบ ยืดหยุ่น ไม่ยึดติดกับหลักการ ในการแก้ปัญหา	3.23	1.00	ปานกลาง	5
2.	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถปรับตัวเข้ากับ สถานการณ์ ที่แตกต่างเพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง	4.31	0.73	มาก	3
3.	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถแก้ปัญหาต่างๆได้อย่าง มั่นใจเพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร	4.20	0.80	มาก	4
4.	ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างบรรยากาศที่ดีในการ ทำงานด้วยการบูรณาการวิธีการทำงานอย่าง หลากหลาย	4.33	0.85	มาก	1
5.	ผู้บริหารสถานศึกษามีความตื่นตัว กระฉับกระเฉง และคล่องแคล่วในการทำงาน	4.32	0.88	มาก	2
รวมเฉลี่ย		4.08	0.63	มาก	-

จากตาราง 5 พบว่า ในภาพรวมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา
ตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 39 ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับดังนี้
เรื่องผู้บริหารสถานศึกษาสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงานด้วยการบูรณาการวิธีการทำงาน
อย่างหลากหลาย เรื่องผู้บริหารสถานศึกษามีความตื่นตัว กระฉับกระเฉง และคล่องแคล่ว
ในการทำงาน เรื่องผู้บริหารสถานศึกษาสามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ ที่แตกต่างเพื่อนำไปสู่
การเปลี่ยนแปลง เรื่องผู้บริหารสถานศึกษาสามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างมั่นใจเพื่อให้บรรลุ
เป้าหมายขององค์กร อยู่ในระดับมาก และเรื่องผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการคิดแบบ
ยืดหยุ่น ไม่ยึดติดกับหลักการ ในการแก้ปัญหา อยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาพรวมของภาวะผู้นำ
เชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนคติของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา
ในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39
ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์

ข้อ	ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์	ประชากร (n = 306)		ระดับ	อันดับ
		\bar{x}	S.D.		
1.	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถคิดได้อย่างหลากหลาย และมี เหตุผล	4.35	0.68	มาก	2
2.	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถเชื่อมโยงความรู้กับประสบการณ์ สร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในการบริหารและส่งเสริมการศึกษา ค่าน้ำของผู้เรียน	4.25	0.77	มาก	5
3.	ผู้บริหารสถานศึกษากระตุ้นผู้ใต้บังคับบัญชาให้เกิด ความคิด สร้างสรรค์สิ่งใหม่และเปิดโอกาสให้คิดนอกกรอบใน การทำงานให้ประสบความสำเร็จ	4.27	0.91	มาก	4
4.	ผู้บริหารสถานศึกษาวางแผนการดำเนินงานที่แปลกใหม่ โดย การระดมพลังสมองหรือวิธีการอื่น	4.34	0.78	มาก	3
5.	ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างการเปลี่ยนแปลงในทางสร้างสรรค์ เป็นที่ยอมรับ และเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม องค์กร หรือสังคม	4.37	0.78	มาก	1
รวมเฉลี่ย		4.32	0.71	มาก	-

จากตาราง 6 พบว่า ในภาพรวมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตาม
ทัศนคติของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 39 ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับดังนี้
เรื่องผู้บริหารสถานศึกษาสร้างการเปลี่ยนแปลงในทางสร้างสรรค์เป็นที่ยอมรับ และเป็นประโยชน์
ต่อส่วนรวม องค์กร หรือสังคม เรื่องผู้บริหารสถานศึกษาสามารถคิดได้อย่างหลากหลาย
และมีเหตุผล เรื่องผู้บริหารสถานศึกษาวางแผนการดำเนินงานที่แปลกใหม่ โดยการระดม
พลังสมองหรือวิธีการอื่น เรื่องผู้บริหารสถานศึกษากระตุ้นผู้ใต้บังคับบัญชาให้เกิดความคิด
สร้างสรรค์สิ่งใหม่และเปิดโอกาสให้คิดนอกกรอบในการทำงานให้ประสบความสำเร็จ และเรื่อง
ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถเชื่อมโยงความรู้กับประสบการณ์สร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ใน
การบริหารและส่งเสริมการศึกษาค่าน้ำของผู้เรียน

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาพรวมของภาวะผู้นำ
เชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา
ในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39
ด้านจินตนาการ

ข้อ	ด้านจินตนาการ	ประชากร (n = 306)		ระดับ	อันดับ
		\bar{x}	S.D.		
1.	ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดที่แปลกใหม่ในทาง สร้างสรรค์ที่จะนำสถานศึกษาไปสู่เป้าหมายในอนาคต	4.24	0.76	มาก	2
2.	ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างสภาพแวดล้อมที่แปลกใหม่และ บรรยากาศ ที่จริงใจ ไว้วางใจ ให้โอกาส ให้อภัย เอื้ออำนวย ให้บุคลากรเกิดความคิดใหม่ ๆ	4.23	0.77	มาก	3
3.	ผู้บริหารสถานศึกษาคิดในสิ่งที่คนอื่นไม่คาดคิด และสร้าง สิ่งใหม่ ๆ ในเชิงสร้างสรรค์	4.14	0.84	มาก	4
4.	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถบูรณาการทักษะและ ความรู้ เพื่อก่อให้เกิดสิ่งใหม่ ๆ	4.32	0.74	มาก	1
รวมเฉลี่ย		4.23	0.70	มาก	-

จากตาราง 7 พบว่า ในภาพรวมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา
ตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 39 ด้านจินตนาการ อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับดังนี้ เรื่องผู้บริหารสถานศึกษา
สามารถบูรณาการทักษะและ ความรู้เพื่อก่อให้เกิดสิ่งใหม่ ๆ เรื่องผู้บริหารสถานศึกษามีความคิด
ที่แปลกใหม่ในทางสร้างสรรค์ที่จะนำสถานศึกษาไปสู่เป้าหมายในอนาคต เรื่องผู้บริหาร
สถานศึกษาสร้างสภาพแวดล้อมที่แปลกใหม่และบรรยากาศ ที่จริงใจ ไว้วางใจ ให้โอกาส ให้อภัย
เอื้ออำนวยให้บุคลากรเกิดความคิดใหม่ ๆ และเรื่องผู้บริหารสถานศึกษาคิดในสิ่งที่คนอื่นไม่คาดคิด
และสร้างสิ่งใหม่ ๆ ในเชิงสร้างสรรค์

ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาพรวมของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ด้านความเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง

ข้อ	ด้านความเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง	ประชากร (n = 306)		ระดับ	อันดับ
		\bar{x}	S.D.		
1.	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถเสริมสร้างความตั้งใจในการทำงานของผู้ร่วมงานให้มีประสิทธิภาพในการทำงานสูงขึ้น	4.23	0.78	มาก	3
2.	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำวิสัยทัศน์ให้เป็นความจริงได้	4.17	0.80	มาก	4
3.	ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ที่ทำให้ผู้ร่วมงานเกิดความศรัทธา เชื่อมั่น	4.29	0.85	มาก	2
4.	ผู้บริหารสถานศึกษามีทัศนคติยอมรับการเปลี่ยนแปลงในทางบวก	4.11	0.83	มาก	5
5.	ผู้บริหารสถานศึกษาพร้อมที่จะอุทิศตนเพื่อให้องค์การบรรลุเป้าประสงค์	4.31	0.76	มาก	1
รวมเฉลี่ย		4.22	0.71	มาก	-

จากตาราง 8 พบว่า ในภาพรวมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ด้านความเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับดังนี้ เรื่องผู้บริหารสถานศึกษาพร้อมที่จะอุทิศตนเพื่อให้องค์การบรรลุ เรื่องผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ ที่ทำให้ผู้ร่วมงานเกิดความศรัทธา เชื่อมั่น เรื่องผู้บริหารสถานศึกษาสามารถเสริมสร้างความตั้งใจในการทำงานของผู้ร่วมงานให้มีประสิทธิภาพในการทำงานสูงขึ้น เรื่องผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำวิสัยทัศน์ให้เป็นความจริงได้ และเรื่องผู้บริหารสถานศึกษามีทัศนคติยอมรับการเปลี่ยนแปลงในทางบวก

ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาพรวมของภาวะผู้นำ
เชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา
ในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39
ด้านการมีวิสัยทัศน์

ข้อ	ด้านการมีวิสัยทัศน์	ประชากร		ระดับ	อันดับ
		(n = 306)			
		\bar{x}	S.D.		
1.	ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการมองภาพในอนาคตที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในการกำหนดเป้าหมายขององค์กร	4.20	0.82	มาก	5
2.	ผู้บริหารสถานศึกษามองเห็นวิธีการปฏิบัติที่มีทิศทางและขอบเขตที่จะนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จ	4.30	0.83	มาก	3
3.	ผู้บริหารสถานศึกษาแสวงหาวิธีการใหม่ ๆ นำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา	4.36	0.81	มาก	1
4.	ผู้บริหารสถานศึกษามีสติปัญญาในการแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล มีความคิดไตร่ตรอง สุขุม รอบคอบในการวางแผนงาน	4.36	0.86	มาก	1
5.	ผู้บริหารสถานศึกษาปลุกเร้าให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผนงานขององค์กร และการเป็นแบบอย่างที่ดี	4.23	0.70	มาก	4
รวมเฉลี่ย		4.29	0.72	มาก	-

จากตาราง 9 พบว่า ในภาพรวมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ด้านการมีวิสัยทัศน์ อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับดังนี้ เรื่องผู้บริหารสถานศึกษาแสวงหาวิธีการใหม่ ๆ นำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา เรื่องผู้บริหารสถานศึกษามีสติปัญญาในการแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล มีความคิดไตร่ตรอง สุขุม รอบคอบในการวางแผนงาน เรื่องผู้บริหารสถานศึกษามองเห็นวิธีการปฏิบัติที่มีทิศทางและขอบเขตที่จะนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จ เรื่องผู้บริหารสถานศึกษาปลุกเร้าให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผนงานขององค์กร และการเป็นแบบอย่างที่ดี และเรื่องผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความสามารถในการมองภาพในอนาคตที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในการกำหนดเป้าหมายขององค์กร

ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาพรวมของภาวะผู้นำ
เชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา
ในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39
ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล

ข้อ	ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล	ประชากร (n = 306)		ระดับ	อันดับ
		\bar{x}	S.D.		
1.	ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติ ต่อผู้ร่วมงานอย่างเข้าใจ และยอมรับ ความแตกต่างระหว่างบุคคล	4.20	0.84	มาก	5
2.	ผู้บริหารสถานศึกษายอมรับความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน	4.27	0.9	มาก	2
3.	ผู้บริหารสถานศึกษามอบหมายงานที่เหมาะสมกับ ความรู้ความสามารถของผู้ร่วมงาน	4.27	0.82	มาก	2
4.	ผู้บริหารสถานศึกษาให้ขวัญกำลังใจในการทำงาน	4.27	0.70	มาก	2
5.	ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ บุคลากรได้ใช้ ความสามารถพิเศษอย่างเต็มที่ เช่น การเป็นพิธีกร	4.28	0.76	มาก	1
6.	ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาวิธีการต่าง ๆ ที่มี ประสิทธิภาพอย่างหลากหลาย ทันกับโลกในยุคปัจจุบัน มาใช้ปฏิบัติงานในหน้าที่อย่างเหมาะสม	4.20	0.73	มาก	5
รวมเฉลี่ย		4.25	0.70	มาก	-

จากตาราง 10 พบว่า ในภาพรวมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับดังนี้ เรื่องผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ บุคลากรได้ใช้ความสามารถพิเศษอย่างเต็มที่ เช่น การเป็นพิธีกร เรื่องผู้บริหารสถานศึกษายอมรับความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน เรื่องผู้บริหารสถานศึกษามอบหมายงานที่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถของผู้ร่วมงาน เรื่องผู้บริหารสถานศึกษาให้ขวัญกำลังใจในการทำงาน เรื่องผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติต่อผู้ร่วมงานอย่างเข้าใจ และยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล และผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาวิธีการต่าง ๆ ที่มีประสิทธิภาพอย่างหลากหลาย ทันกับโลกในยุคปัจจุบันมาใช้ปฏิบัติงานในหน้าที่อย่างเหมาะสม

ตอนที่3 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ขนาดของสถานศึกษา

3.1 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

ตาราง 11 แสดงผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลกสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

ข้อ	รายการ	น้อยกว่า 5 ปี (n = 92)		5-10 ปี (n = 157)		มากกว่า 10 ปี (n = 57)		F-test	Sig.	เปรียบเทียบ รายชื่อ
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
		1	ด้านการมีความ ยืดหยุ่นและปรับตัว	4.07	0.60	4.07	0.70			
2	ด้านการมีความคิด สร้างสรรค์	4.31	0.69	4.30	0.77	4.36	0.59	0.14	0.87	-
3	ด้านจินตนาการ	4.25	0.67	4.19	0.74	4.34	0.59	1.02	0.36	-
4	ด้านความเป็นผู้นำ การเปลี่ยนแปลง	4.22	0.64	4.21	0.76	4.27	0.69	0.14	0.87	-
5	ด้านการมีวิสัยทัศน์	4.32	0.61	4.25	0.79	4.35	0.66	0.51	0.60	-
6	ด้านการคำนึงถึง บุคคล	4.25	0.66	4.23	0.74	4.32	0.64	0.42	0.66	-
	รวม	4.24	0.60	4.21	0.70	4.29	0.52	0.33	0.72	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 11 พบว่า ในภาพรวมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 12 แสดงผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 39 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว

ข้อ	รายการ	น้อยกว่า 5 ปี (n = 92)		5-10 ปี (n = 157)		มากกว่า 10 ปี (n = 57)		F-test	Sig.	เปรียบเทียบ รายคู่
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
		1	ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการคิดแบบยืดหยุ่น ไม่ยึดติดกับหลักการ ในการแก้ปัญหา	3.28	0.75	3.29	1.12			
2	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ที่แตกต่างเพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง	4.32	0.66	4.29	0.81	4.35	0.61	0.17	0.85	-
3	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถแก้ปัญหาต่างๆได้อย่างมั่นใจ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร	4.09	0.87	4.26	0.80	4.21	0.67	1.37	0.25	-
4	ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงานด้วยการบูรณาการวิธีการ	4.34	0.86	4.25	0.88	4.53	0.71	2.18	0.11	-

ตาราง 12 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	น้อยกว่า 5 ปี (n = 92)		5-10 ปี (n = 157)		มากกว่า 10 ปี (n = 57)		F-test	Sig.	เปรียบเทียบ รายคู่
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
5	ผู้บริหารสถานศึกษา มีความตื่นตัว กระฉับกระเฉง และ คล่องแคล่วในการ ทำงาน	4.34	0.89	4.28	0.93	4.42	0.73	0.55	0.58	-
	รวม	4.07	0.81	4.07	0.91	4.10	0.75	1.28	0.38	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 12 พบว่า ในภาพรวมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว พบว่า ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 13 แสดงผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา
โรงเรียน มัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาเขต 39 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ด้านการมีความคิด
สร้างสรรค์

ข้อ	รายการ	น้อยกว่า 5 ปี (n = 92)		5-10 ปี (n = 157)		มากกว่า 10 ปี (n = 57)		F- test	Sig.	เปรียบเทียบราย คู่
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
		1	ผู้บริหารสถานศึกษา สามารถคิดได้อย่าง หลากหลายและมี เหตุผล	4.34	0.67	4.34	0.70			
2	ผู้บริหารสถานศึกษา สามารถเชื่อมโยง ความรู้กับประสบ การณ์สร้าง นวัตกรรมใหม่ ๆ มา ใช้ในการบริหารและ	4.24	0.72	4.27	0.84	4.25	0.66	0.04	0.96	-
3	ผู้บริหารสถานศึกษา กระตุ้นผู้ใต้ บังคับ บัญชาให้เกิดความคิด สร้างสรรค์สิ่งใหม่ และเปิดโอกาสให้คิด นอกกรอบในการ ทำงานให้ประสบ ความสำเร็จ	4.30	0.95	4.24	0.93	4.30	0.82	0.20	0.82	-
4	ผู้บริหารสถานศึกษา วางแผนการดำเนิน งานที่แปลกใหม่ โดย การระดมพลังสมอง หรือวิธีการอื่น	4.35	0.73	4.32	0.85	4.37	0.64	0.10	0.91	-

ตาราง 13 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	น้อยกว่า 5 ปี (n = 92)		5-10 ปี (n = 157)		มากกว่า 10 ปี (n = 57)		F-test	Sig.	เปรียบเทียบ รายคู่
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
		5	ผู้บริหารสถานศึกษา สร้างการเปลี่ยนแปลง ในทางสร้างสรรค์เป็นที่ยอมรับ และเป็นประโยชน์ต่อ ส่วนรวม องค์กร หรือ สังคม	4.33	0.77	4.35	0.83			
รวม		4.31	0.77	4.30	0.83	4.36	0.69	0.31	0.79	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 13 พบว่า ในภาพรวมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ พบว่า ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 14 แสดงผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา
โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 39 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ด้านจินตนาการ

ข้อ	รายการ	น้อยกว่า 5 ปี (n = 92)		5-10 ปี (n = 157)		มากกว่า 10 ปี (n = 57)		F- test	Sig.	เปรียบเทียบ รายคู่
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
		1	ผู้บริหารสถานศึกษา มีความคิดที่แปลก ใหม่ในทางสร้างสรรค์ ที่จะนำสถานศึกษา ไปสู่เป้าหมายใน อนาคต	4.27	0.71	4.18	0.83			
2	ผู้บริหารสถานศึกษา สร้างสภาพแวดล้อม ที่แปลกใหม่และ บรรยากาศที่จริงใจ ไว้วางใจ ให้โอกาส ให้อภัย เชื่ออำนาจให้ บุคลากรเกิดความคิด ใหม่ๆ	4.28	0.72	4.16	0.83	4.35	0.69	1.57	0.21	-
3	ผู้บริหารสถานศึกษา คิดในสิ่งที่คนอื่นไม่ คาดคิด และสร้างสิ่ง ใหม่ในเชิงสร้างสรรค์	4.12	0.85	4.10	0.85	4.28	0.77	1.00	0.37	-
4	ผู้บริหารสถานศึกษา สามารถบูรณาการ ทักษะและ ความรู้ เพื่อก่อให้เกิดสิ่ง ใหม่ๆ	4.32	0.71	4.31	0.80	4.37	0.64	0.15	0.86	-
รวม		4.25	0.75	4.19	0.83	4.34	0.69	0.98	0.44	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 14 พบว่า ในภาพรวมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ด้านจินตนาการ พบว่า ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 15 แสดงผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ด้านความเป็นผู้นำ การเปลี่ยนแปลง

ข้อ	รายการ	น้อยกว่า 5 ปี (n = 92)		5-10 ปี (n = 157)		มากกว่า 10 ปี (n = 57)		F-test	Sig.	เปรียบเทียบ รายชื่อ
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
		1	ผู้บริหารสถานศึกษา สามารถเสริมสร้าง ความตั้งใจในการ ทำงานของผู้ร่วมงาน ให้มีประสิทธิภาพใน การทำงานสูงขึ้น	4.33	0.70	4.13	0.86			
2	ผู้บริหารสถานศึกษา สามารถนำวิสัยทัศน์ ให้เป็นความจริงได้	4.16	0.73	4.16	0.83	4.23	0.85	0.16	0.85	-
3	ผู้บริหารสถานศึกษา มีความรู้ความ สามารถและประสบ การณ์ที่ทำให้ผู้ร่วม งานเกิดความศรัทธา เชื่อมั่น	4.27	0.85	4.28	0.85	4.35	0.88	0.18	0.84	-
4	ผู้บริหารสถานศึกษา มีทัศนคติยอมรับการ	4.09	0.71	4.13	0.89	4.09	0.85	0.12	0.89	-

ตาราง 15 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	น้อยกว่า 5 ปี (n = 92)		5-10 ปี (n = 157)		มากกว่า 10 ปี (n = 57)		F-test	Sig.	เปรียบเทียบ รายชื่อ
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
		เปลี่ยนแปลงใน ทางบวก								
5	ผู้บริหารสถานศึกษา พร้อมที่จะอุทิศตน เพื่อให้องค์การบรรลุ เป้าประสงค์	4.26	0.68	4.33	0.83	4.35	0.69	0.33	0.72	-
	รวม	4.22	0.73	4.21	0.85	4.27	0.79	0.60	0.68	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 15 พบว่า ในภาพรวมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ด้านความเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง พบว่า ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 16 แสดงผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา
โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 39 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ด้านการมีวิสัยทัศน์

ข้อ	รายการ	น้อยกว่า 5 ปี (n = 92)		5-10 ปี (n = 157)		มากกว่า 10 ปี (n = 57)		F- test	Sig.	เปรียบเทียบ รายคู่
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
		1	ผู้บริหารสถานศึกษา มีความสามารถในการ มองภาพในอนาคตที่นำไปสู่การ เปลี่ยนแปลงในการ กำหนดเป้าหมายของ องค์กร	4.18	0.68	4.17	0.91			
2	ผู้บริหารสถานศึกษา มองเห็นวิธีการปฏิบัติ ที่มีทิศทางและชอบ เขตที่จะนำองค์กร ไปสู่ความสำเร็จ	4.34	0.73	4.24	0.91	4.40	0.78	0.91	0.40	-
3	ผู้บริหารสถานศึกษา แสวงหาวิธีการใหม่ ๆ นำมาประยุกต์ใช้ในการ การบริหารจัดการ สถานศึกษา	4.40	0.74	4.34	0.85	4.35	0.83	0.16	0.86	-
4	ผู้บริหารสถานศึกษา มีสติปัญญาในการ แก้ปัญหาอย่างมี เหตุผล มีความคิด ไตร่ตรอง สุขุม รอบคอบในการ วางแผนงาน	4.41	0.79	4.31	0.92	4.44	0.80	0.73	0.48	-

ตาราง 16 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	น้อยกว่า 5 ปี (n = 92)		5-10 ปี (n = 157)		มากกว่า 10 ปี (n = 57)		F-test	Sig.	เปรียบเทียบ รายคู่
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
		5	ผู้บริหารสถานศึกษา ปลูกเร้าให้ครูและ บุคลากรมีส่วนร่วม ในการวางแผน งาน ขององค์กร และการ เป็นแบบอย่างที่ดี	4.26	0.63	4.19	0.75			
	รวม	4.32	0.71	4.25	0.87	4.35	0.77	0.53	0.61	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 16 พบว่า ในภาพรวมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ด้านการมีวิสัยทัศน์ พบว่า ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 17 แสดงผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา
โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 39 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ด้านการคำนึงถึง
ความเป็นปัจเจกบุคคล

ข้อ	รายการ	น้อยกว่า 5 ปี (n = 92)		5-10 ปี (n = 157)		มากกว่า 10 ปี (n = 57)		F- test	Sig.	เปรียบเทียบ รายคู่
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
		1	ผู้บริหารสถานศึกษา ปฏิบัติ ต่อผู้ร่วมงาน อย่างเข้าใจ และ ยอมรับความแตกต่าง ระหว่างบุคคล	4.22	0.75	4.15	0.88			
2	ผู้บริหารสถานศึกษา ยอมรับความคิดเห็น ของผู้ร่วมงาน	4.25	0.81	4.25	0.99	4.37	0.77	0.38	0.68	-
3	ผู้บริหารสถานศึกษา มอบหมายงานที่ เหมาะสมกับความรู้ ความสามารถของ ผู้ร่วมงาน	4.22	0.80	4.30	0.86	4.30	0.76	0.32	0.73	-
4	ผู้บริหารสถานศึกษา ให้ขวัญกำลังใจใน การทำงาน	4.32	0.63	4.25	0.77	4.28	0.65	0.26	0.77	-
5	ผู้บริหารสถานศึกษา เปิดโอกาสให้ บุคลากรได้ใช้ ความสามารถพิเศษ อย่างเต็มที่ เช่น การ เป็นพิธีกร	4.32	0.73	4.22	0.80	4.39	0.73	1.09	0.34	-

ตาราง 17 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	น้อยกว่า 5 ปี (n = 92)		5-10 ปี (n = 157)		มากกว่า 10 ปี (n = 57)		F-test	Sig.	เปรียบเทียบ รายคู่
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
		6	ผู้บริหารสถานศึกษา พัฒนาวิธีการต่าง ๆ ที่มีประสิทธิภาพ อย่างหลากหลายทัน กับโลกในยุคปัจจุบัน มาใช้ปฏิบัติงานใน หน้า ที่ อ ย่ า ง เหมาะสม	4.18	0.74	4.18	0.73			
	รวม	4.25	0.74	4.23	0.84	4.33	0.75	0.59	0.58	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 17 พบว่า ในภาพรวมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา
โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39
จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล พบว่า ไม่แตกต่าง
กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา
โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 39 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

ตาราง 18 แสดงผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา
ตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

ข้อ	ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของ ผู้บริหารสถานศึกษา	ขนาดเล็ก		ขนาดกลางขึ้นไป		t - test	sig
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1	ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว	3.91	0.77	4.15	0.56	-2.64*	0.00
2	ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์	4.10	0.83	4.41	0.64	-3.21*	0.00
3	ด้านจินตนาการ	4.07	0.79	4.30	0.64	-2.50*	0.01
4	ด้านความเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง	4.11	0.84	4.27	0.65	-1.67*	0.00
5.	ด้านการมีวิสัยทัศน์	4.16	0.85	4.35	0.65	-1.88*	0.01
6	ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจก บุคคล	4.09	0.83	4.32	0.63	-2.28*	0.00
	รวมเฉลี่ย	4.07	0.78	4.30	0.56	-2.49*	0.00

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 18 พบว่า ในภาพรวมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา
ตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 39 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05
เมื่อพิจารณารายด้านทุกด้าน พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะ
ของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางขึ้นไป สูงกว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก อย่างมี
นัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 19 แสดงผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว

ข้อ	ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว	ขนาดเล็ก		ขนาดกลางขึ้นไป		t- test	sig
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1	ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการคิดแบบยืดหยุ่น ไม่ยึดติดกับหลักการ ในการแก้ปัญหา	3.34	1.03	3.18	0.99	1.31	0.44
2	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ที่แตกต่างเพื่อนำ ไปสู่การเปลี่ยนแปลง	4.10	0.81	4.39	0.68	-3.25	0.85
3	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถแก้ปัญหาต่างๆได้ อย่างมั่นใจเพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร	3.97	0.92	4.30	0.73	-3.32	0.32
4	ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงานด้วยการบูรณาการวิธีการทำงานอย่างหลากหลาย	4.04	0.99	4.45	0.75	-3.91	0.25
5.	ผู้บริหารสถานศึกษามีความตื่นตัว กระฉับกระเฉง และคล่องแคล่วในการทำงาน	4.10	1.06	4.42	0.78	-2.56*	0.00
	รวมเฉลี่ย	3.91	0.77	4.15	0.56	-2.64*	0.00

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 19 พบว่า ในภาพรวมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัวแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายเรื่อง พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา เรื่องผู้บริหารสถานศึกษามีความตื่นตัว กระฉับกระเฉง และคล่องแคล่วในการทำงาน ตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางขึ้นไป สูงกว่าทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 20 แสดงผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์

ข้อ	ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง ขึ้นไป		t - test	sig
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถคิดได้อย่างหลากหลายและมีเหตุผล	4.20	0.69	4.41	0.67	-2.50	0.46
2	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถเชื่อมโยงความรู้กับประสบการณ์สร้างนวัตกรรมใหม่ๆ มาใช้ในการบริหารและส่งเสริมการศึกษาค้นคว้าของผู้เรียน	4.07	0.85	4.33	0.73	-2.78	0.78
3	ผู้บริหารสถานศึกษากระตุ้นผู้ใต้บังคับบัญชาให้เกิดความคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่และเปิดโอกาสให้คิดนอกกรอบในการทำงานให้ประสบความสำเร็จ	4.00	1.09	4.38	0.80	-2.98*	0.00
4	ผู้บริหารสถานศึกษาวางแผนการดำเนินงานที่แปลกใหม่ โดยการระดมพลังสมองหรือวิธีการอื่น	4.13	0.91	4.42	0.70	-2.68*	0.01
5.	ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างการเปลี่ยนแปลงในทางสร้างสรรค์ เป็นที่ยอมรับ และเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม องค์กร หรือสังคม	4.08	0.93	4.50	0.68	-3.86*	0.00
รวมเฉลี่ย		4.10	0.83	4.41	0.64	-3.21*	0.00

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 20 พบว่า ในภาพรวมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัวแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางขึ้นไป

สูงกว่าทักษะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก เมื่อพิจารณารายเรื่อง พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา มี 3 เรื่อง ได้แก่

เรื่องผู้บริหารสถานศึกษากระตุ้นผู้ใต้บังคับบัญชาให้เกิดความคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่และเปิดโอกาสให้คิดนอกกรอบในการทำงานให้ประสบความสำเร็จ ตามทักษะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางขึ้นไป สูงกว่าทักษะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

เรื่องผู้บริหารสถานศึกษาวางแผนการดำเนินงานที่แปลกใหม่ โดยการระดมพลังสมองหรือวิธีการอื่น ตามทักษะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางขึ้นไป สูงกว่าทักษะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

เรื่องผู้บริหารสถานศึกษาสร้างการเปลี่ยนแปลงในทางสร้างสรรค์เป็นที่ยอมรับ และเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม องค์กร หรือสังคม ตามทักษะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางขึ้นไป สูงกว่าทักษะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 21 แสดงผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ด้านจินตนาการ

ข้อ	ด้านจินตนาการ	ขนาดเล็ก		ขนาดกลางขึ้นไป		t - test	sig
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1	ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดที่แปลกใหม่ในทางสร้างสรรค์ที่จะนำสถานศึกษาไปสู่เป้าหมายในอนาคต	4.06	0.88	4.31	0.70	-2.74	0.16
2	ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างสภาพแวดล้อมที่แปลกใหม่และบรรยากาศที่จริงจัง ไว้วางใจ ให้โอกาส ให้ภัย เอื้ออำนวยให้บุคลากรเกิดความคิดใหม่ๆ	4.11	0.88	4.28	0.72	-1.77	0.17
3	ผู้บริหารสถานศึกษาคิดในสิ่งที่คนอื่นไม่คาดคิด และสร้างสิ่งใหม่ๆในเชิงสร้างสรรค์	3.91	0.91	4.24	0.79	-3.14	0.65
4	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถบูรณาการทักษะและ ความรู้เพื่อก่อให้เกิดสิ่งใหม่ๆ	4.19	0.81	4.38	0.71	-2.00	0.19
	รวมเฉลี่ย	4.07	0.79	4.30	0.64	-2.50*	0.01

จากตาราง 21 พบว่า ในภาพรวมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ด้านจินตนาการ พบว่า แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยค่ารวมเฉลี่ยตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางขึ้นไป สูงกว่าทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก

ตาราง 22 แสดงผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ด้านความเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง

ข้อ	ด้านความเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง	ขนาดเล็ก		ขนาดกลางขึ้นไป		t - test	sig
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถเสริมสร้างความตั้งใจในการทำงานของผู้ร่วมงานให้มีประสิทธิภาพในการทำงานสูงขึ้น	4.12	0.93	4.27	0.71	-1.49	0.08
2	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำวิสัยทัศน์ให้เป็นความจริงได้	4.04	0.89	4.23	0.76	-1.82	0.25
3	ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ ที่ทำให้ผู้ร่วมงานเกิดความศรัทธา เชื่อมั่น	4.12	0.96	4.36	0.79	-2.25	0.09
4	ผู้บริหารสถานศึกษามีทัศนคติยอมรับการเปลี่ยนแปลงในทางบวก	3.97	0.94	4.17	0.77	-1.97	0.16
5	ผู้บริหารสถานศึกษาพร้อมที่จะอุทิศตนเพื่อให้องค์การบริหารบรรลุเป้าประสงค์	4.28	0.86	4.33	0.71	-0.53	0.06
รวมเฉลี่ย		4.11	0.84	4.27	0.65	-1.67*	0.00

จากตาราง 22 พบว่า ในภาพรวมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ด้านความเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง พบว่าแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยค่ารวมเฉลี่ยตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางขึ้นไป สูงกว่าทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก

ตาราง 23 แสดงผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาด้านการมีวิสัยทัศน์

ข้อ	ด้านการมีวิสัยทัศน์	ขนาดเล็ก		ขนาดกลางขึ้นไป		t - test	sig
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1	ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการมองภาพในอนาคตที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในการกำหนดเป้าหมายขององค์กร	4.08	0.90	4.25	0.78	-1.64	0.75
2	ผู้บริหารสถานศึกษามองเห็นวิธีการปฏิบัติที่มีทิศทางและขอบเขตที่จะนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จ	4.14	0.98	4.37	0.76	-1.92*	0.04
3	ผู้บริหารสถานศึกษาแสวงหาวิธีการใหม่ ๆ นำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา	4.21	0.92	4.43	0.76	-1.96*	0.02
4	ผู้บริหารสถานศึกษามีสติปัญญาในการแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล มีความคิดไตร่ตรอง สุขุม รอบคอบในการวางแผนงาน	4.21	1.02	4.43	0.77	-1.79*	0.00
5	ผู้บริหารสถานศึกษาปลุกเร้าให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผนงานขององค์กร และการเป็นแบบอย่างที่ดี	4.14	0.79	4.26	0.66	-1.36	0.56
รวมเฉลี่ย		4.16	0.85	4.35	0.65	-1.88*	0.01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 23 พบว่า ในภาพรวมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ด้านการมีวิสัยทัศน์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางขึ้นไป สูงกว่าทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก เมื่อพิจารณารายเรื่อง พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา มี 3 เรื่อง ได้แก่

เรื่องผู้บริหารสถานศึกษามองเห็นวิธีการปฏิบัติที่มีทิศทางและขอบเขตที่จะนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จ ตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางขึ้นไป สูงกว่าทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

เรื่องผู้บริหารสถานศึกษาแสวงหาวิธีการใหม่ ๆ นำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา ตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางขึ้นไป สูงกว่าทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

เรื่องผู้บริหารสถานศึกษามีสติปัญญาในการแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล มีความคิดไตร่ตรอง สุขุม รอบคอบในการวางแผนงาน ตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางขึ้นไป สูงกว่าทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 24 แสดงผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล

ข้อ	ด้านการคำนึงถึงความเป็น ปัจเจกบุคคล	ขนาดเล็ก		ขนาดกลางขึ้นไป		t - test	sig
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1	ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติ ต่อ ผู้ร่วมงานอย่างเข้าใจ และยอมรับ ความแตกต่างระหว่างบุคคล	3.98	0.94	4.29	0.78	-3.02	0.68
2	ผู้บริหารสถานศึกษายอมรับความ คิดเห็นของผู้ร่วมงาน	4.02	1.14	4.38	0.76	-2.73*	0.00
3	ผู้บริหารสถานศึกษามอบหมายงานที่ เหมาะสมกับความรู้ความสามารถ ของผู้ร่วมงาน	4.11	0.97	4.34	0.74	-2.04*	0.00
4	ผู้บริหารสถานศึกษาให้ขวัญกำลังใจ ในการทำงาน	4.19	0.79	4.31	0.66	-1.38	0.39
5	ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ บุคลากรได้ใช้ความสามารถพิเศษ อย่างเต็มที่ เช่น การเป็นพิธีกร	4.19	0.86	4.32	0.72	-1.36	0.14
6	ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาวิธีการ ต่างๆ ที่มีประสิทธิภาพพออย่าง หลากหลาย ทันกับโลกในยุคปัจจุบัน มาใช้ปฏิบัติงานในหน้าที่อย่าง เหมาะสม	4.08	0.77	4.25	0.71	-1.95	0.58
รวมเฉลี่ย		4.10	0.83	4.32	0.63	-2.28*	0.00

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 24 พบว่า ในภาพรวมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางขึ้นไป สูงกว่าทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก เมื่อพิจารณารายเรื่อง พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา มี 2 เรื่อง ได้แก่

เรื่องผู้บริหารสถานศึกษายอมรับความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน ตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางขึ้นไป สูงกว่าทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

เรื่องผู้บริหารสถานศึกษามอบหมายงานที่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถของผู้ร่วมงาน ตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางขึ้นไป สูงกว่าทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

บทที่ 5

บทสรุป

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 2) เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จำแนกตามประเภทการดำเนินงาน ขนาดของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 39 จำนวน 306 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเทียบหาขนาดของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607-610) และเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วนของครูในแต่ละสถานศึกษา โดยใช้ขนาดของสถานศึกษา เป็นชั้นในการแบ่งกลุ่มตัวอย่าง ครูจำนวน 306 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้มี 1 ฉบับ เป็นแบบสอบถามภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ผลการศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จำแนกตามประเภทการดำเนินงาน ขนาดของสถานศึกษา ลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า มี 5 ระดับ ผลการหาค่า IOC มีค่าอยู่ในระหว่าง 0.67 - 1.00 และมีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.83

การเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการ โดยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ถึงผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้อำนวยการสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน โดยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง จำนวน 306 ฉบับ ได้รับคืน จำนวน 306 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 วิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 เปรียบเทียบตามขนาดของสถานศึกษา โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 จะตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีของเซฟเฟ้ (Scheffe)

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ในภาพรวมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับดังนี้ ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ด้านมีจินตนาการ ด้านความเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง และด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านปรากฏผล ดังนี้

1.1 ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว พบว่า ในภาพรวมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับดังนี้ เรื่องผู้บริหารสถานศึกษาสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงานด้วยการบูรณาการวิธีการทำงานอย่างหลากหลาย เรื่องผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความตื่นตัว กระฉับกระเฉง และคล่องแคล่วในการทำงาน เรื่องผู้บริหารสถานศึกษาสามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ ที่แตกต่างเพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง เรื่องผู้บริหารสถานศึกษาสามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างมั่นใจเพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร อยู่ในระดับมาก และเรื่องผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความสามารถในการคิดแบบยืดหยุ่น ไม่ยึดติดกับหลักการ ในการแก้ปัญหา อยู่ในระดับปานกลาง

1.2 ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ พบว่า ในภาพรวมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับดังนี้ เรื่องผู้บริหารสถานศึกษาสร้างการเปลี่ยนแปลงในทางสร้างสรรค์เป็นที่ยอมรับ และเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม องค์กร หรือสังคม เรื่องผู้บริหารสถานศึกษาสามารถคิดได้อย่างหลากหลาย และมีเหตุผล เรื่องผู้บริหารสถานศึกษาวางแผนการดำเนินงานที่แปลกใหม่ โดยการระดมพลังสมองหรือวิธีการอื่น เรื่องผู้บริหารสถานศึกษากระตุ้นผู้ใต้บังคับบัญชาให้เกิดความคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่และเปิดโอกาสให้คิดนอกกรอบในการทำงานให้ประสบความสำเร็จ และเรื่องผู้บริหารสถานศึกษาสามารถเชื่อมโยงความรู้กับประสบการณ์สร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในการบริหารและส่งเสริมการศึกษา ค้นคว้าของผู้เรียน

1.3 ด้านมีจินตนาการ พบว่า ในภาพรวมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับดังนี้ เรื่องผู้บริหารสถานศึกษาสามารถบูรณาการทักษะและ ความรู้เพื่อก่อให้เกิดสิ่งใหม่ ๆ เรื่องผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดที่แปลกใหม่ในทางสร้างสรรค์ที่จะนำสถานศึกษาไปสู่เป้าหมายในอนาคต เรื่องผู้บริหารสถานศึกษาสร้างสภาพแวดล้อมที่แปลกใหม่และบรรยากาศ ที่จริงใจ ไว้วางใจ ให้โอกาส ให้อภัย เอื้ออำนวยให้บุคลากรเกิดความคิดใหม่ ๆ และเรื่องผู้บริหารสถานศึกษาคิดในสิ่งที่คนอื่นไม่คาดคิด และสร้างสิ่งใหม่ ๆ ในเชิงสร้างสรรค์

1.4 ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลง พบว่า ในภาพรวมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับดังนี้ เรื่องผู้บริหารสถานศึกษาพร้อมที่จะอุทิศตนเพื่อให้องค์กรบรรลุ เรื่องผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ ที่ทำให้ผู้ร่วมงานเกิดความศรัทธา เชื่อมั่น เรื่องผู้บริหารสถานศึกษาสามารถเสริมสร้างความตั้งใจในการทำงานของผู้ร่วมงานให้มีประสิทธิภาพในการทำงานสูงขึ้น เรื่องผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำวิสัยทัศน์ให้เป็นความจริงได้ และเรื่องผู้บริหารสถานศึกษามีทัศนคติยอมรับการเปลี่ยนแปลงในทางบวก

1.5 ด้านการมีวิสัยทัศน์ พบว่า ในภาพรวมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับดังนี้ เรื่องผู้บริหารสถานศึกษาแสวงหาวิธีการใหม่ ๆ นำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา เรื่องผู้บริหารสถานศึกษามีสติปัญญาในการแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล มีความคิดไตร่ตรอง สุขุม รอบคอบในการวางแผนงาน เรื่องผู้บริหารสถานศึกษามองเห็นวิธีการปฏิบัติที่มีทิศทางและขอบเขตที่จะนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จ เรื่องผู้บริหารสถานศึกษาปลุกเร้าให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผนงานขององค์กร และการเป็นแบบอย่างที่ดี และเรื่องผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการมองภาพในอนาคตที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในการกำหนดเป้าหมายขององค์กร

1.6 ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล พบว่า ในภาพรวมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับดังนี้เรื่องผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ บุคลากรได้ใช้

ความสามารถพิเศษอย่างเต็มที่ เช่น การเป็นพิธีกร เรื่องผู้บริหารสถานศึกษายอมรับความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน เรื่องผู้บริหารสถานศึกษามอบหมายงานที่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถของผู้ร่วมงาน เรื่องผู้บริหารสถานศึกษาให้ขวัญกำลังใจในการทำงาน เรื่องผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติต่อผู้ร่วมงานอย่างเข้าใจ และยอมรับ ความแตกต่างระหว่างบุคคล และผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาวิธีการต่าง ๆ ที่มีประสิทธิภาพอย่างหลากหลาย ทันกับโลกในยุคปัจจุบันมาใช้ปฏิบัติงานในหน้าที่อย่างเหมาะสม

2. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39

2.1 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ในภาพรวมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน ปรากฏผล ดังนี้

2.1.1 ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว พบว่า ในภาพรวมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว พบว่า ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.1.2 ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ พบว่า ในภาพรวมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ พบว่า ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.1.3 ด้านการมีจินตนาการ พบว่า ในภาพรวมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ด้านการมีจินตนาการ พบว่า ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.1.4 ด้านการมีผู้นำการเปลี่ยนแปลง พบว่า ในภาพรวมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลง พบว่า ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.1.5 ด้านการมีวิสัยทัศน์ พบว่า ในภาพรวมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ด้านการมีวิสัยทัศน์ พบว่า ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.1.6 ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล พบว่า ในภาพรวมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ด้านการคำนึงถึง ความเป็นปัจเจกบุคคล พบว่า ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ในภาพรวมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนระของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จำแนกตามขนาดของ สถานศึกษา แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้านทุกด้าน พบว่า ภาวะ ผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนระของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางขึ้นไป สูงกว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน ปรากฏผล ดังนี้

2.2.1 ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว พบว่า ในภาพรวมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนระของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณา รายเรื่อง พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา เรื่องผู้บริหารสถานศึกษา มีความตื่นตัว กระฉับกระเฉง และคล่องแคล่วในการทำงาน ตามทัศนระของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา ขนาดกลางขึ้นไป สูงกว่าทัศนระของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

2.2.2 ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ พบว่า ในภาพรวมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนระของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ตามทัศนระของครู โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางขึ้นไป สูงกว่าทัศนระของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก เมื่อ พิจารณารายเรื่อง มีความแตกต่าง 3 เรื่องดังนี้ เรื่องผู้บริหารสถานศึกษากระตุ้นผู้ใต้บังคับบัญชา ให้เกิดความคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่และเปิดโอกาสให้คิดนอกกรอบในการทำงานให้ประสบ

ความสำเร็จ ตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางขึ้นไป สูงกว่าทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เรื่องผู้บริหารสถานศึกษาวางแผนการดำเนินงานที่แปลกใหม่ โดยการระดมพลังสมองหรือวิธีการอื่นตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางขึ้นไป สูงกว่าทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เรื่องผู้บริหารสถานศึกษาสร้างการเปลี่ยนแปลงในทางสร้างสรรค์เป็นที่ยอมรับและเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม องค์กร หรือสังคม ตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางขึ้นไป สูงกว่าทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

2.2.3 ด้านจินตนาการ พบว่า ในภาพรวมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ด้านจินตนาการ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยค่ารวมเฉลี่ยตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางขึ้นไป สูงกว่าทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก

2.2.4 ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลง พบว่า ในภาพรวมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ด้านความเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยค่ารวมเฉลี่ยตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางขึ้นไป สูงกว่าทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก

2.2.5 ด้านการมีวิสัยทัศน์ พบว่า ในภาพรวมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ด้านการมีวิสัยทัศน์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางขึ้นไป สูงกว่าทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก เมื่อพิจารณารายเรื่อง มีความแตกต่าง 3 เรื่องดังนี้ เรื่องผู้บริหารสถานศึกษามองเห็นวิธีการปฏิบัติที่มีทิศทางและขอบเขตที่จะนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จ ตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางขึ้นไป สูงกว่าทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เรื่องผู้บริหารสถานศึกษาแสวงหาวิธีการใหม่ ๆ นำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา ตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางขึ้นไป สูงกว่าทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เรื่องผู้บริหารสถานศึกษามีสติปัญญาในการแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล มีความคิด

ไตร่ตรอง สุขุม รอบคอบในการวางแผนงาน ตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง ขึ้นไป สูงกว่าทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

2.2.6 ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล พบว่า ในภาพรวมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางขึ้นไป สูงกว่าทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก เมื่อพิจารณารายเรื่อง มีความแตกต่าง 3 เรื่องดังนี้ เรื่องผู้บริหารสถานศึกษายอมรับความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน ตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางขึ้นไป สูงกว่าทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เรื่องผู้บริหารสถานศึกษามอบหมายงานที่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถของผู้ร่วมงาน ตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางขึ้นไป สูงกว่าทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

จากสรุปผลการวิจัยมีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 พบว่า ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เนื่องจาก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 มีแนวคิดและหลักการบริหารงาน โดยมุ่งส่งเสริมให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 และสถานศึกษาในสังกัดเป็นองค์กร ที่มีความเข้มแข็งในการบริหารและจัดการศึกษา เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้บริหารสถานศึกษา มีความเป็นเลิศส่วนบุคคล คิดเชิงกลยุทธ์ และนวัตกรรม มีภาวะผู้นำทางวิชาการ มีสำนึกความรับผิดชอบ (Accountability) และการบริหารแบบร่วมมือ และสถานศึกษามีความเป็นอิสระในการบริหารงานและจัดการเรียนรู้ ร่วมมือกับชุมชน ภาคเอกชน และผู้เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาระดับพื้นที่ จัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนเพื่อการเรียนรู้ใน ทุกมิติ เป็นโรงเรียนนวัตกรรม (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39, 2562, น.4) ดังนั้นภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ จึงเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ในการดำเนินงานในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ มีความสำคัญต่อการพัฒนาตนเองและองค์กร ซึ่งองค์กรมีความต้องการภาวะผู้นำของผู้บริหารที่มี ความเข้มแข็ง ตั้งใจที่จะแก้ปัญหาอย่างกล้าหาญอดทน สามารถสร้างความมั่นใจให้เกิดขึ้นในองค์กร พัฒนาองค์กรทำให้การทำงานเดินไปสู่

ทิศทางที่ดีขึ้น เพราะผู้บริหารสถานศึกษาเป็นหัวใจสำคัญ ในการพัฒนาปรับปรุงสถานศึกษา ให้มีบทบาท และอิทธิพลต่อการดำเนินงาน ที่จะนำพาสถานศึกษาไปสู่ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาศักยภาพสูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับ (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา, 2543, น. 82 - 84) กล่าวว่า ผู้บริหารจะต้องเป็นผู้มีความรู้ และเป็นผู้นำด้านวิชาการ มีความรู้ มีทักษะ มีประสบการณ์ด้านการบริหารงาน มีวิสัยทัศน์ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความรับผิดชอบ ใช้นวัตกรรมทางการบริหารได้ ฯลฯ ซึ่งสอดคล้องกับ มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา ด้านมาตรฐานการปฏิบัติตนของผู้บริหารสถานศึกษา ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการปฏิบัติงาน อย่างสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยได้กำหนดให้ผู้บริหารสถานศึกษา ร่วมมือกับชุมชน และหน่วยงานอื่น อย่างสร้างสรรค์ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผลปรากฏดังนี้

1.1 ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสร้างการเปลี่ยนแปลงในทางสร้างสรรค์ให้กับบุคลากรในสถานศึกษา ยอมรับ และเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม องค์กร หรือสังคม สามารถคิดได้อย่างหลากหลาย และมีเหตุผล วางแผนการดำเนินงานที่แปลกใหม่ โดยการระดมพลังสมองหรือวิธีการอื่น เชื่อมโยง ความรู้กับประสบการณ์สร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในการบริหารและส่งเสริมการศึกษาค้นคว้า ของผู้เรียน สอดคล้องกับแนวคิดของ รัชฎาภร อัครจันทร์ (2560, น. 121) กล่าวว่า การมีความคิดสร้างสรรค์ เป็นความสามารถ ของบุคคลในการคิดได้หลายแบบ คิดจินตนาการ สามารถค้นพบ สิ่งแปลกใหม่ โดยเชื่อมโยงกับ ความรู้เดิมและประสบการณ์เดิมจนได้สิ่งแปลกใหม่ออกมา ไม่ซ้ำแบบใคร ความคิดสร้างสรรค์ มีลักษณะ ดังนี้ 1) มีความกระตือรือร้น อยากรู้ อยากเห็น 2) มีความคิดฉับไว คิดได้หลายทิศทาง หลายแง่มุม 3) มีลักษณะของความคิดใหม่ มีคุณค่า 4) ผลงานจะเกิดในลักษณะสร้างสรรค์เป็นประโยชน์ 5) เป็นการเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมกับ ประสบการณ์ใหม่

1.2 ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษายังไม่สามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างมั่นใจเพื่อให้บรรลุ เป้าหมายขององค์กร และการคิดแบบไม่ยืดหยุ่น ยึดติดกับหลักการ ในการแก้ปัญหา ทำให้บุคลากรในสถานศึกษาแสดงความคิดเห็นในข้อนี้ออกมาต่ำกว่าข้ออื่น ๆ สอดคล้องกับ แนวคิดของ กฤษพล อัมระนันท์ (2559, น. 55) กล่าวว่า การมีความยืดหยุ่นและปรับตัว เป็นพฤติกรรม การแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงการคิดหาคำตอบได้ อย่างอิสระ ไม่ตกอยู่ ภายใต้กฎเกณฑ์หรือความคุ้นเคย การปรับตัวให้เข้ากับบุคคลและ สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป ในสถานการณ์ต่าง ๆ การเปิดกว้างรับความคิดใหม่ ๆ อย่างอิสระ

และสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน โดยตัวบ่งชี้ของการมีความยืดหยุ่นและการปรับตัว คือ

- 1) ความสามารถในการคิดหาคำตอบได้อย่างอิสระ
- 2) ความสามารถในการปรับตัวตามสถานการณ์ต่าง ๆ
- 3) การเปิดกว้างรับความคิดใหม่ ๆ อย่างอิสระ
- 4) การสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน

2. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ขนาดสถานศึกษา

2.1 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 39 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ในภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ คือ ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ของผู้บริหารสถานศึกษาที่แตกต่างกัน อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาสามารถที่แสดงให้เห็นในเชิงประจักษ์ในการดำเนินงานบริหารสถานศึกษา เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ที่กำหนด ทำให้ครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 มีความคิดเห็นเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งประสบการณ์ในการทำงานไม่มีผลต่อความคิดเห็น สอดคล้องกับ รัตติกรณ์ จงวิศาล (2556, น. 7) ให้ความหมายภาวะผู้นำว่า หมายถึง ความสามารถหรือกระบวนการที่บุคคลมีอิทธิพลต่อบุคคลอื่นหรือกลุ่มคนสามารถกระตุ้นจูงใจให้บุคคลอื่นเชื่อถือ ยอมรับและทำให้เกิดความพยายามและความสามารถที่สูงขึ้นในการที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน

2.2 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า ในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ ด้านจินตนาการ ด้านความเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน คือครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ของผู้บริหารสถานศึกษาที่แตกต่างกัน ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า ครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็กซึ่งมีบุคลากรจำนวนน้อยกว่าโรงเรียนขนาดกลาง

ขึ้นไป ทำให้มีโอกาสในการเข้าถึงและสนิทสนมกับผู้บริหารสถานศึกษามากกว่า ทำให้ครู
 ในโรงเรียนขนาดเล็กมีโอกาสในการแสดงออกถึงความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์
 ของผู้บริหารสถานศึกษามากกว่าครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดกลางขึ้นไป ทั้งนี้ขนาดของโรงเรียนมี
 ส่วนสำคัญในการบริหารจัดการและการพัฒนาสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จ ซึ่งภาระงานของ
 แต่ละโรงเรียนก็มีความแตกต่างกัน ดังนั้นหน้าที่และความรับผิดชอบก็ย่อมแตกต่างกันทำให้
 ผู้บริหารสถานศึกษาต้องแสดงศักยภาพของการเป็นผู้นำในการบริหารจัดการอย่างเต็มที่
 เพื่อให้สถานศึกษามีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ กิตติกาญจน์ ปฏิพันธ์ (2556, น.31) กล่าวว่า
 ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เป็นความสามารถในการจูงใจประสานงานและนำบุคคลอื่น ๆ อย่างมี
 วิสัยทัศน์ จินตนาการ และความยืดหยุ่นด้วยวิธีการหรือแนวทางใหม่ ๆ อย่างท้าทายและสร้างสรรค์
 โดยอาศัยปัจจัยทางด้าน 1) สภาพแวดล้อมแบบเปิดด้วยการไว้ใจให้อิสระในการคิด และพร้อม
 สนับสนุนความคิดใหม่ ๆ 2) แรงจูงใจภายใน ด้วยการมีความอยาก ความหวัง ความปรารถนา
 ความเพียรพยายามมุ่งมั่น ทุ่มเทเพื่อให้เป็นคนที่ประสบความสำเร็จ และ 3) ความรู้เชิงลึก
 ด้วยการมีความรู้แนวกว้างและลึก มีทักษะ ประสบการณ์อันจะส่งผลให้เกิดแนวทางที่ชาญฉลาด
 ในการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 มัธยมศึกษา เขต 39 ควรจัดอบรมให้ความรู้ แนวคิด หลักการ หรือกิจกรรมให้กับผู้บริหาร เกี่ยวกับ
 ความสามารถในการคิดแบบยืดหยุ่น ไม่ยึดติดกับหลักการ ในการแก้ปัญหา ได้อย่างมั่นใจเพื่อให้
 บรรลุเป้าหมายขององค์กร และการปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ ที่แตกต่างเพื่อนำไปสู่การ
 เปลี่ยนแปลง

1.2 ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ ผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 มัธยมศึกษา เขต 39 ควรเชื่อมโยงความรู้กับประสบการณ์สร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในการบริหาร
 และส่งเสริมการศึกษาค้นคว้าของผู้เรียน กระตุ้นผู้ได้บังคับบัญชาให้เกิดความคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่
 และเปิดโอกาสให้คิดนอกกรอบในการทำงานให้ประสบความสำเร็จ วางแผนการดำเนินงาน
 ที่แปลกใหม่ โดยการระดมพลังสมองหรือวิธีการอื่น

1.3 ด้านมีจินตนาการ ผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 มัธยมศึกษา เขต 39 ควรคิดในสิ่งที่คนอื่นไม่คาดคิด และสร้างสิ่งใหม่ ๆ ในเชิงสร้างสรรค์

สร้างสภาพแวดล้อมที่แปลกใหม่และบรรยากาศ ที่จริงใจ ไว้วางใจ ให้โอกาส ให้อภัย เชื้ออำนาจให้บุคลากรเกิดความคิดใหม่ ๆ

1.4 ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลง ผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ควรมีทัศนคติยอมรับการเปลี่ยนแปลงในทางบวก นำวิสัยทัศน์ให้เป็นความจริงได้ เสริมสร้างความตั้งใจในการทำงานของผู้ร่วมงานให้มีประสิทธิภาพในการทำงานสูงขึ้น

1.5 ด้านการมีวิสัยทัศน์ ผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ควรมีความสามารถในการมองภาพในอนาคตที่ นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในการกำหนดเป้าหมายขององค์กร ปลูกเร้าให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผน งานขององค์กร และการเป็นแบบอย่างที่ดี มองเห็นวิธีการปฏิบัติที่มีทิศทางและขอบเขตที่จะนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จ

1.6 ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ควรปฏิบัติต่อผู้ร่วมงานอย่างเข้าใจ และยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล พัฒนาวิธีการต่าง ๆ ที่มีประสิทธิภาพอย่างหลากหลาย ทันกับโลกในยุคปัจจุบัน มาใช้ปฏิบัติงานในหน้าที่อย่างเหมาะสม

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39

2. ควรศึกษาประโยชน์การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาหรือพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลในโอกาสต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กฤษพล อัมระนันท์. (2559). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาใน
อำเภอแม่वंก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2
(วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษิต). นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- กาญจนา บุญส่ง, และคณะ. (2545). โครงการวิจัยและพัฒนาารูปแบบการพัฒนาครูและชุดเรียนรู้
เพื่อการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐาน. วารสารราชภัฏ
เพชรบุรี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี, 11(1), 49-53.
- กาญจนา ศิลา. (2556). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียน
สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบางเขน (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษิต).
กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กิตติกาญจน์ ปฏิพันธ์. (2555). โมเดลสมการโครงสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร
สถานศึกษาอาชีวศึกษา (ดุษฎีนิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษิต).
ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- กิตติกาญจน์ ปฏิพันธ์, จักรกฤษณ์ โปดาพล, และวิไลพรรณ เสรีวัฒน์. (2556). ภาวะผู้นำเชิง
สร้างสรรค์: สิ่งที่ควรรู้สำหรับทุกคนในอนาคต. ขอนแก่น: คลังนานา.
- เกศสุรินทร์ ตรีเคช. (2552). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมของ
ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 (วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทบริหารศึกษิต). ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- จักรกฤษณ์ โปดาพล. (2555). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารเทศบาลตำบลในจังหวัด
ร้อยเอ็ด (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษิต). เลย: มหาวิทยาลัยมหาสารคามวิทยาเขต
วิทยาเขตศรีล้านช้าง.
- ดวงแข ขำนอก. (2559). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 6 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษิต).
นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- ชาญชัย อาจิมสมาจาร. (2542). การบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- ธีระ รุญเจริญ. (2554). กลยุทธ์การพัฒนาความเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: อีริสสัน.

- กฤษฎพล อัมระนันท์. (2559). *การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอแม่वंงศ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์). นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- ไพฑูริย์ สินลารัตน์. (2553). *ผู้นำเชิงสร้างสรรค์: กระบวนทัศน์ใหม่และผู้นำใหม่ทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภาวดี อนันตนาวี. (2553). *หลักการ แนวคิด ทฤษฎีการบริหารการศึกษา*. ชลบุรี: มนตรี.
- ภรณ์ทิพย์ บั่นก้อง. (2559). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ยงยุทธ เกษสาคร. (2545). *ภาวะผู้นำและการทำงานเป็นทีม*. กรุงเทพฯ: เอส แอนด์ ซี กราฟฟิค.
- รุ่งนภา นุตราวาศ. (2552). *หลักสูตรอิงมาตรฐานการพัฒนาศักยภาพ วารสารวิชาการ, 12(4). 57.*
- ศรดา ชัยสุวรรณ. (2552). *ผู้นำการศึกษากับการพัฒนาคณะ การพัฒนาคน การพัฒนางาน :* กรุงเทพฯ: ทริปเบิ้ล เอ ก๊อปปี้.
- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (2546). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 120 ตอนที่ 52 ก. หน้า 1.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2562). *สภาวะการศึกษาไทย 2561/2562*. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39. (2561). *แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2652-2665)*. สืบค้น 17 เมษายน 2562, จาก <http://secondary39.go.th>
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39. (2562). *รายงานผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2562*. สืบค้น 19 เมษายน 2562, จาก <http://secondary39.go.th>
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39. (2563). *แผนปฏิบัติการราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2563*. สืบค้น 17 เมษายน 2562, จาก <http://secondary39.go.th>
- อาคม วัดไธสง. (2547). *หน้าที่ผู้นำในการบริหารการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. สงขลา: มหาวิทยาลัยทักษิณ.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

1. รองศาสตราจารย์ ดร.จิตติมา วรรณศรี หัวหน้าภาควิชาบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
2. ดร.ศราวุธ คำแก้ว รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39
3. ดร.กนกดาว เดชก้อง รองผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนเฉลิมขวัญสตรี อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเก็บข้อมูล

แบบสอบถามเพื่อการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียน
มัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามฉบับนี้สร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ของนางสาวจิราวรรณ อินเกิด นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร โดยมี ศาสตราจารย์ ดร.วิทยา จันทศิริลา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในหลักสูตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร

2. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้

2.1 เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39

2.2 เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 39 จำแนกตาม ประสบการณ์การทำงาน ขนาดของสถานศึกษา

3. แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39

จึงขอความกรุณาจากท่านได้ตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง ผู้วิจัยจะเก็บรักษา คำตอบของท่านไว้เป็นความลับ โดยจะนำมาวิเคราะห์ในภาพรวม ซึ่งไม่มีผลกระทบต่อท่านใดๆ ทั้งสิ้น และขอขอบคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้

นางสาวจิราวรรณ อินเกิด

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ให้ตรงกับความเป็นจริง

1. ประสบการณ์ในการทำงาน

- น้อยกว่า 5 ปี
 5-10 ปี
 มากกว่า 10 ปี

2. ขนาดสถานศึกษา

- โรงเรียนขนาดเล็ก
 โรงเรียนขนาดกลางขึ้นไป

ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 โปรดอ่านรายละเอียดเกี่ยวกับข้อความต่อไปนี้แล้วพิจารณาว่า ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีทักษะการบริหารอยู่ในระดับใด โดยทำเครื่องหมาย / ลงในช่องทางขวามือ ให้ตรงกับ ระดับทักษะการบริหารตามคะแนนซึ่งมีความหมาย ดังนี้

- 5 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ระดับมากที่สุด
 4 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ระดับมาก
 3 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ระดับปานกลาง
 2 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ระดับน้อย
 1 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ระดับน้อยที่สุด

ข้อ	ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว						
1.	ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการคิดแบบยืดหยุ่น ไม่ยึดติดกับหลักการ ในการแก้ปัญหา					
2.	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ที่แตกต่างเพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง					
3.	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถแก้ปัญหาต่างๆได้อย่างมั่นใจเพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร					
4.	ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงานด้วยการบูรณาการวิธีการทำงานอย่างหลากหลาย					
5.	ผู้บริหารสถานศึกษามีความตื่นตัว กระฉับกระเฉง และคล่องแคล่วในการทำงาน					
ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์						
6.	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถคิดได้อย่างหลากหลาย และมีเหตุผล					
7.	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถเชื่อมโยงความรู้กับประสบการณ์สร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในการบริหารและส่งเสริมการศึกษาค้ำค้ำของผู้เรียน					
8.	ผู้บริหารสถานศึกษากระตุ้นผู้ใต้บังคับบัญชาให้เกิดความคิด สร้างสรรค์สิ่งใหม่และเปิดโอกาสให้คิดนอกกรอบในการทำงานให้ประสบความสำเร็จ					
9.	ผู้บริหารสถานศึกษาวางแผนการดำเนินงานที่แปลกใหม่ โดยการระดมพลังสมองหรือวิธีการอื่น					
10.	ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างการเปลี่ยนแปลงในทางสร้างสรรค์ เป็นที่ยอมรับ และเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม องค์กร หรือสังคม					

ข้อ	ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
		5	4	3	2	1
ด้านจินตนาการ						
11.	ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดที่แปลกใหม่ในทางสร้างสรรค์ที่จะนำสถานศึกษาไปสู่เป้าหมายในอนาคต					
12.	ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างสภาพแวดล้อมที่แปลกใหม่และบรรยากาศที่จริงจัง ใ่วางใจ ให้โอกาส ให้อภิย เชื่ออำนาจให้บุคลากรเกิดความคิดใหม่ ๆ					
13.	ผู้บริหารสถานศึกษาคิดในสิ่งที่คนอื่นไม่คาดคิด และสร้างสิ่งใหม่ ๆ ในเชิงสร้างสรรค์					
14.	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถบูรณาการทักษะและความรู้เพื่อก่อให้เกิดสิ่งใหม่ ๆ					
ด้านความเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง						
15.	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถเสริมสร้างความตั้งใจในการทำงานของผู้ร่วมงานให้มีประสิทธิภาพในการทำงานสูงขึ้น					
16.	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำวิสัยทัศน์ให้เป็นความจริงได้					
17.	ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ ที่ทำให้ผู้ร่วมงานเกิดความศรัทธา เชื่อมั่น					
18.	ผู้บริหารสถานศึกษามีทัศนคติยอมรับการเปลี่ยนแปลงในทางบวก					
19.	ผู้บริหารสถานศึกษาพร้อมที่จะอุทิศตนเพื่อให้องค์การบรรลุเป้าประสงค์					
20.	ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการมองภาพในอนาคตที่ นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในการกำหนดเป้าหมายขององค์กร					

	ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
ด้านการมีวิสัยทัศน์ (ต่อ)						
21.	ผู้บริหารสถานศึกษามองเห็นวิธีการปฏิบัติที่มีทิศทางและขอบเขตที่จะนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จ					
22.	ผู้บริหารสถานศึกษาแสวงหาวิธีการใหม่ ๆ นำมาประยุกต์ใช้ใน การบริหารจัดการสถานศึกษา					
23.	ผู้บริหารสถานศึกษามีสติปัญญาในการแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล มีความคิดไตร่ตรอง สุขุม รอบคอบในการวางแผนงาน					
24.	ผู้บริหารสถานศึกษาปลุกเร้าให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผน งานขององค์กร และการเป็นแบบอย่างที่ดี					
ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล						
25.	ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติ ต่อผู้ร่วมงานอย่างเข้าใจ และยอมรับ ความแตกต่างระหว่างบุคคล					
26.	ผู้บริหารสถานศึกษายอมรับความคิดเห็นของ ผู้ร่วมงาน					
27.	ผู้บริหารสถานศึกษามอบหมายงานที่เหมาะสมกับ ความรู้ความสามารถของผู้ร่วมงาน					
28.	ผู้บริหารสถานศึกษาให้ขวัญกำลังใจในการทำงาน					
29.	ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ บุคลากรได้ใช้ความสามารถพิเศษอย่างเต็มที่ เช่น การเป็นพิธีกร					
30.	ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาวิธีการต่าง ๆ ที่มีประสิทธิภาพอย่างหลากหลาย ทันกับโลกในยุคปัจจุบันมาใช้ปฏิบัติงานในหน้าที่อย่างเหมาะสม					

ภาคผนวก ค หนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ .บัณฑิตวิทยาลัย งานวิชาการ โทร. ๘๘๓๔

ที่ อว ๐๖๐๓.๐๒/ว ๒๔๙๓

วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าด้วยตนเอง

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.จิตติมา วรรณศรี

ด้วย นางจิรวรรณ วงศ์นวล รหัสประจำตัว ๖๒๐๗๐๗๒๘ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้ทำการค้นคว้าด้วยตนเอง เรื่อง “ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๙” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต โดยมี ดร.สถิรพร เขาวนชัย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าด้วยตนเอง

ในการค้นคว้าด้วยตนเองเกี่ยวกับเรื่องนี้ บัณฑิตวิทยาลัย พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าด้วยตนเอง ดังแนบมาพร้อมนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

(ดร. คณิดา นรัตถรักษา)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ อว ๐๖๐๓.๐๒/ว ๒๔๔๓

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐

๖ ตุลาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าด้วยตนเอง

เรียน ดร.สุทธิดล ทุทธรักษ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. โครงการการค้นคว้าด้วยตนเอง จำนวน ๑ ฉบับ

๒. เครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าด้วยตนเอง จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นางจิรวรรณ วงศ์นวล รหัสประจำตัว ๖๒๐๗๐๗๒๘ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้ทำการค้นคว้าด้วยตนเอง เรื่อง “ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาคตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๔” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต โดยมี ดร. สกัทร เขาวนชัย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าด้วยตนเอง

ในการค้นคว้าด้วยตนเองเกี่ยวกับเรื่องนี้ บัณฑิตวิทยาลัย พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าด้วยตนเอง ดังแนบมาพร้อมนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ดร. คณิดา นรัตถรักษา)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร

๑. งานวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐-๕๕๕๖-๘๘๓๔

โทรสาร ๐-๕๕๕๖-๘๘๒๖

๒ นางจิรวรรณ วงศ์นวล

โทร ๐๖-๓๔๒๔-๔๔๕๔

ที่ อว ๐๖๐๓ ๐๒/ว ๒๕๕๓

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐

๖ ตุลาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขออนุญาตระงับตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าด้วยตนเอง

เรียน ดร.กนกดาว เดชก้อง

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ โครงการการค้นคว้าด้วยตนเอง จำนวน ๑ ฉบับ

๒ เครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าด้วยตนเอง จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นางจิวรรณ วงศ์นวล รหัสประจำตัว ๖๒๐๗๐๗๒๘ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้ทำการค้นคว้าด้วยตนเอง เรื่อง “ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๕” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต โดยมี ดร.สัทธิพร เขาวนชัย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าด้วยตนเอง

ในการค้นคว้าด้วยตนเองเกี่ยวกับเรื่องนี้ บัณฑิตวิทยาลัย พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าด้วยตนเอง ดังแนบมาพร้อมนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ดร. คณิดา นรด์รักษา)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร

๑. งานวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐-๕๕๕๖-๘๘๓๕

โทรสาร ๐-๕๕๕๖-๘๘๒๖

๒. นางจิวรรณ วงศ์นวล

โทร ๐๖-๑๙๒๙-๙๙๕๔

ประวัติผู้วิจัย

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - ชื่อสกุล	จิราวรรณ อินเกิด
วัน เดือน ปี เกิด	3 พฤษภาคม 2531
ที่อยู่ปัจจุบัน	13/1 หมู่ 2 ตำบลไผ่ขอดอน อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก 65000
ที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนชาติตระการวิทยา 124 หมู่ 4 ตำบลป่าแดง อำเภอชาติตระการ จังหวัดพิษณุโลก 65170
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	ครู
พ.ศ. 2560	โรงเรียนชาติตระการวิทยา
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2554	ศป.บ. (การออกแบบบรรจุภัณฑ์) มหาวิทยาลัยนเรศวร